4 KURUŞ

HABER

4 KURUŞ

4 Kuruş Telefon: 23872 — 14 Eylül 1934 CUMA — Sene 4 Sayı: 855 4 Kuruş

Bulgar komitecisi topraklarımıza sığınmış ?

Maslakta Karabetin gazinosunda bir gece kavgası

Bir şarkı yüzünden, iki tarafın masaları karıştı, lambalar söndü sandalyalar havalandı

Bıçakla yaralanan Ismail Nazmi efendiyi kim vurdu? Bıçak bir şoförün bıçağı..

Evvelki gece Maslakta Karabetin gazinosunda kanlı bir kavga olmuş, bir otomobil sahibi ağır surette yaralanmıştır.

Saat on ikiye doğru Karabetin gazinosuna İzmitli otomobil sahibi İsmail Nazmi efendi ile arkadaşları gitmişler ve bir masa başına oturarak içmeye başlamışlardır. Biraz sonra seyrüsefer memurlarından Şükrü efendi ile bir kaç arkadaşı da gazinoya girerek karşı köşedeki bir masaya oturmuşlardır. Gazinoda çalgı olmadığından İsmail Nazmi efendinin arkadaşlarından biri başka bir gazinodan birkaç çalgıcı getirilmesini söylemiştir. Kafaları dumanlı olanlardan bir şoför hemen otomobiline atlıyarak Şişliye gelmiş ve üç kişilik bir çalgıcı grupu bularak gazinoya dönmüştür. Çalgıcılar gelir gelmez hemen

(Arkası 6 ncıda)

Ingilizler bir tahkik heyeti yapılmasını istiyor..

"Biz de silâh alım ve satımında dönen dolapların mahiyetini anlamalıyız..,,

Amerika âyan meclisi âzasından mürekkep bir tefitş komitesinin tahkik ettiği anlaşmalı silâh ticareti işi hâlâ devam ediyor.

Geçenlerde yazdığımız gibi, Amerikan Elektrik Bot Kumpanyası ile İngiliz Vikers Armstrong kumpanyası arasında esaslı bir ticaret anlaşması olmuştur. Uzun senelerdenberi, dünya ticaret sahasını, aralarındaki bir anlaşma neticesi ikiye bölerek para kazanıp gidiyorlarmış.

Bu arada, sulhü korumak için kurulan herhangi bir teşekküle darbe vurmak, yahut bu teşekküllere kendi acentelerinden birini murahhas olarak göndermek için çalışıyorlarmış.

Amerika kumpanyasının direktörü, sorguya çekildiği sırada birçok heyecanlı malûmat vermiştir.

Tafsilât ilerledikçe, mühim siyaset adamlarının da işe ismi karıştığı, ve bu silâh komisyonculuğunun, anlaşmalı silâh satım ve artırmının feci bir şekil aldığı görülüyordu.

Amerikada yapılan tahkikat, şimdi İngiltere efkârı umumiyesinin dikkatini uyandırmış ve İngilterede de aynen böyle bir komite teşkil edilerek, her türlü salâhiyeti haiz olmak ve istediğini ifşa edebilmek suretiyle çalışması, teklif olunmaktadır.

Amele fırkası icra heyeti, eylûlün 19 unda toplanarak, bunu parlâmentonun ilk içtimamda ortaya atmak fikrindedir. Fakat bu

(Arkası 6 ncıda)

Adana istasyon müdürü

Hapse ve para cezasına uğradı

Adana, 12 (Hususî) — Zimmetine para geçirmekten suçlu ve mevkuf istasyon müdiri Hasan bey bir müddettenberi ağırcezada muhakeme ediliyordu. Muhakemesi bitti ve karar bildirildi. Hasan bey Türk ceza kanununun 203 üncü maddesine göre beş sene ağır hapse mahkûm oldu. Ancak zimmetine geçirdiği 1346 lirayı ödemiş bulunduğundan bu cezanın üçte biri indirilmek suretiyle üç sene dört ay hapis yatacak ve 817 lira ağır para cezası ödiyecektir.

Türkiye yüzme birincilikleri müsabakaları bugün yapılıyor. Resmimiz bu müsabakalara girenlerden eski İstanbul şampiyonu Leylâ (solda) ve yeni şampiyon Lolâ Hanımları gösteriyor.

Gelecek

Cuma

Gazetemizin bağ günüdür. Bu günü unutmayınız

Kırklarelinde nezaret altındaymış

Ibrahim Tali bey Kırklareline gitti

Dün gece aldığımız bir habere göre Bulgar Makedonya komitesi reisi İvan Mihailof hududumuzu geçerek Türkiyeye iltica etmiştir.

İvan Mihailof, Makedonya komitesine karşı şiddetli bir müca - dele açmış olan Kimon Görgiyef kabinesi iş başına geçtikten sonra saklanmış, aradan aylar geçtiği halde ve çok sıkı araştırmalara rağmen izi bulunamamıştı. Mihailof gizlendiği yerden teşkilâtını idare ediyor, hatta kabine âzasına tehdit mektupları bile gönderiyordu. Ele geçmemesi üzerine Sofyada muhtelif rivayetler de çıkmıştı, Türkiyeye kaçtığı, hatta İstanbulda gizli bulunduğu söyleniyordu. Bütün bu şayiaların doğru olmadığı ancak kaçtığı öğrenildikten sonra anlaşılmıştır.

Bulgar menbalarından gelen haberlere göre Mihailof pazartesi günü akşamı hududu geçmiştir. Hududu hangi noktada geçtiği hakkında henüz kat'î malûmat yoktur. Bir rivayete göre Kavaklı mevkiinden Kırklareli vilâyetimize geçmiş, diğer bir rivayete göre de Küçük Tırnovadan gene Kırklareli vilâyetimize kaçmış -

(Arkası 6 ncıda)

Topraklarımıza sığındığı söylenen komiteci Mihailof

Şehir Meclisi

Dün son içtimaını yaptı, rey günü uzatıldı

Şehrimiz belediye intihabının bir günde bitirilemiyeceği ve intihap müddetinin uzatılması lüzumu anlaşılmış, bu müddetin tayini belediye kanununun otuz sekizinci maddesine göre şehir meclisine ait olduğu için fevkalâde olarak içtimaa çağrılmıştır.

Şehir meclisi dün saat on dört

(Arkası 6 ncıda)

Dün son içtimaını yapan Şehir meclisinde Nakiye H. söz söylerken

Avusturyada nazi hareketi yeniden mi başladı

Avusturya istiklâlini muhafaza edebilmek için bir plân hazırlandı

İngilizce "Deyli Herald,, gazetesinin Viyana muhabirinden aldığı bir habere göre, Avusturyada karışıklık ihtimalleri gene baş göstermiştir.

Avusturya hükûmetini devirmek için geçenlerde yapılmış olan ve Başvekil Dolfusun öldürülmesiyle neticelenen isyanın bastırılmasından sonra, Naziler Avusturyada yeniden gizli teşkilât hazırlıklarına başlamışlardır.

Avusturya hükûmet gazetelerinin ifşaatına bakılırsa, Naziler bu defa Çekoslovak tabiiyetindeki Almanlardan istifade edecekler mişler. Bu Almanlar Çekoslovak

(Arkası 6 ncıda)

Son Haberler

Gaziantepte top bile kullanan bir kaçakçı çetesi varmış!

Celâl bey

Bugün Zonguldağa gidiyor

Ankara, 13 (Hususî) — İktısat vekili Celâl Bey yarın otomobille Zonguldağa gidecektir. Celâl Bey bir kaç gün sonra Ankaraya dönecek ve Şarka kadar uzıyacak olan seyahatine çıkacaktır. Seyahat programı şöyle tesbit edilmiştir:

İktısat vekili Ankaradan evvelâ İzmire gidecek, ayın 28 inde Aydına, oradan İspartaya, Keçiborluya geçecektir. Birinci teşrinin dördünde Antalyada bulunacak, oradan Mersine, Erganiye, Diyarbekire, Mardine giderek 16 birinci teşrinde Ankaraya gelecektir.

Vekil Bey seyahati sırasında İspartada gülyağı fabrikasının, Keçiborluda kükürt fabrikasının temel atma merasimini yapacak, bu civardaki madenleri tetkik edecektir.

Antalyada büyük su kuvutleri görülecek, Manavgat şelâlesi gezilecektir.

On kişilik bir heyet Celâl Beyle birlikte gidecektir.

—o—

Mülkiye mezunları

Maliye Vekâleti teşkilâtında vazife aldılar

Ankara, 13 (Hususî) — Maliye Vekili, Vekâletin merkez ve vilâyetler teşkilâtında yüksek mektep mezunlarının azlığını göreren, bu sene mülkiye mektebi âli kısmı mezunlarının hepsini, diğer şube mezunlarından da on efendiyi vekâlet teşkilâtına almıştır. Bu suretle maliye teşkilâtında yeni bir gençleştirme hareketine başlanmış olmaktadır.

Teşkilâta alınan mülkiye mektebi mezunlarından Muhiddin, İhsan, Şevket Kaya, Cahit, Ahmet, Mehmet, Mithat, Sabri, Nevzat, Sabit, Hüseyin, Necmettin, Cevdet, Reşit Beylere merkezde vazife verilmiştir. Diğer altı efendi İstanbul ve İzmirdeki mahallere tayin edilmişlerdir.

Vekâlet, yeniden müracaat edecek mülkiyelilerin ilk defa 30 lira maaşla tavziflerini kararlaştırmıştır. Bu gençler vekâletin muhtelif dairelerinde staj yaparak malûmatlarını ikmalden sonra başka vazifelere gönderileceklerdir.

Bundan başka vekâlet bütçe kanunundan aldığ salâhiyete binaen on kadar âli mektep mezunu memurin yakında Avrupaya tahsile gönderilecektir. Halen vekâlet hesabına Avrupada tahsil yapan altı kişi vardır.

—o—

Parlâmentolar konferansına hazırlık

Şehrimizde 24 eylülde toplanacak olan beynelmilel parlâmentolar konferansı hazırlıklariyle meşgul Türk grupu idare heyeti Necip Ali, Hasan, Fazıl Ahmet, Halil ve Zeki Mesut beylerden mürekkep olarak dün toplanmıştır.

İçtimada konferans ruznamesine dahil meseleler hakkında Türk heyetince tanzim edilen raporlar ve merasim programı müzakere mevzuu olmuştur.

Japonyada

Yeni bir ada peyda oldu

Tokyo, 13 (A.A.) — Japonyanın şimalinde, denizde yeni bir ada peyda olmuştur. Ada, Kuril aadalarının Aloid adasının bir çeyrek mil şarkındadır ve Aloid adası için tabiî bir liman teşkil etmektedir. Bu yeni ada volkanik bir adadır. Bugünkü haline gelmek için, şiddetli bir volkan indifamdan sonra beş ay geçmek icap etmiştir. Adanın ismi Taketomdur.

—o—

türk polis tayyaresi

Ankara, 13 (A.A.) — Polis teşkilâtımız ordumuza "Türk polisi,, adında bir tayyare hediye etmeyi kararlaştırarak derhal bu yolda çalışmıya başlamış ve keyfiyeti Türk tayyare cemiyetine bildirmiştir.

İç emniyetimizi koruma yolunda harikalar yaratan polisimizin dış emniyetimizin korunması yolunda da gösterdiği bu değerli alâkadan tayyare cemiyeti pek müteheassis olmuş ve polis teşkilâtımıza minnet ve şükranlarını tekrarlamıştır.

Erzurumda soğuklar

Erzurum, 13 (A.A.) — Eylül bidayetindeberi müsait giden hava birdenbire soğumuştur. İki gün dür yağmur yağmaktadır. Etraf dağlara kar düşmüştür. Yağmur ve soğuk köylünün mahsulâtına fena tesir yapmaktadır.

Otuz bir kâçakçı

Ankara, 13 (A.A.) — Aldığımız malûmata göre, 7 — 9 — 934 tarihinden 13 — 9 — 934 tarihine kadar ikisi müsademeli olmak üzere 22 kaçakçı vakası olmuştur. Bu vakalarda biri ölü 31 kaçakçı, 76 kilo gümrük kaçağı, 339 kilo inhisar kaçağı, 5000 drahmilik çek, 600 leva, 27 kilo 500 gram afyon ile 5 kaçakçı hayvanı yakalanmıştır.

Ele geçen bu kaçakçı çetesi mahkûm oldu

Adana, 13 (A.A.) — Gaziantepte çok dikkate değer bir kaçakçılık davası neticelenmiştir. Toplu ve silâhlı olarak kaçakçılık yapmaktan ve bir muhafaza memurunu öldürmekten suçlu Darendeli Bekir dede ve 27 arkadaşının devam eden duruşmaları sonunda ihtisas mahkemesince on üç seneye kadar yükselen muhtelif hapis cezalarına, ikişer sene sürgüne ve bundan başka 130 bin lira para cezasına çarpılmalarına, otuz yedi beygir ve on altı silâhın müsaderesine karar verilmiştir.

Kanserin ilâcı bulunmamış

Paris, 1 4(A.A.) — Neşrolunan bir mülâkatta doktor Şövaliyenin kanseri durduran ve ağrıları kat'î olarak kesen bir serom bulduğu yazılmıştır. Halbuki doktor Şövaliye bu mülâkatın doğru olmadığını söyliyerek demiştir ki:

"Ümitsiz bir halde bulunan bir hastaya avutmak maksadile kanser seromu olduğunu söylediğim bir aşı yaptım. Filhakika hastanın vaziyetinde bir kaç haftalık bir tavakkuf müşahede ettim. Sancıları ise alelâde morfin şiringasile dindirdim. Eğer mühim müşahedelerde bulunmuş olsaydım bunları ilim müesseselerine haber verirdim.

Klevland, 13 (A.A.) — Doktor Elis Macdonald kanserin inkişafı mekanizmasının keşfedildiğini ve tedavisi usulünün de beş sene zarfında bulunabileceğini beyan eylemiştir.

—o—

Pariste grev

Paris, 13 (A.A.) — Paris yol amelesinin 24 saatlik grevi bu sabah başlamıştır. Hemen hemen bütün amele grev emrine itaat etmiştir. Hiç bir hâdise olmamıştır.

Yangın

Bu seferde bir ingiliz gemisi yanıyor

Kristobal, 13 (A.A.) — Panama — Japonyaya gitmek üzere 9/9 da hareket etmiş olan 4700 tonluk İngiliz bandıralı Bradburn yük gemisinde yangın çıkmıştır. Gemi, hareket noktası olan Balbao'ya süratle dönmektedir.

Nevyork, 13 (A.A.) — "World — Telegram,, a göre, ticaret nezaretinin tahkikat komisyonu Reisicumhur Dikerson Huver — M. Dickerson — Hoover — adliyeye müracaat ederek komünistlerin Nevyork ve Havanada Morrokastl faciasına müteallik faaliyetleri hakkında tahkikat yapılmasını isgemi tayfası olmak şartile 135 kitiyeceğini bildirmektedir.

Son rakamlar 93 ü yolcu, 42 si şinin ölmüş veya kaybolmuş olduğunu göstermektedir.

Dün, adliye memurları, yanmakta devam eden Morrokastl'de kaptan Vilmott'un cesedini aramışlardır.

Akşama doğru, kaptanın olduğu zannedilen bir ceset bulunmuş ve nakledilmiştir.

Memurlar gemi defterlerini ve diğer vesikaları da arıyacaklardır.

Morrokastl meselesini gizli celsede tahkik eden büyük jüri heyeti, mevkuf olan Alagnayı dinlemiştir.

Ticaret nezareti tahkikat komisyonunda dinlenilen bir çok gemiciler, bir çok sandalın, denize, içinde pek az yolcu olduğu veya hiç olmadığı halde indirildiğini söylemişlerdir.

—o—

Ankara belediye meclisi

Ankara, 13 (Hususî) — Ankara belediye meclisi, belediye intihaplarının devamı müddetini tayin etmek üzere fevkalâde olarak pazar günü saat 17 de toplanacaktır.

M. Hitler

Haricî siyasetini anlatıyor

Berlin, 13 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu bildiriyor:

M. Hitler dün elçiler heyetini kabul etmiştir. Elçiler heyeti M. Hitlerin şimdiye kadar reisicumhur tarafından ifa edilen vazifeyi deruhte etmesi münasebetiyle kendilerinin ve hükûmetlerinin temennilerini arzetmişlerdir. Sefirler heyeti namına papanın vekili Orseniko tarafından söylenilen nutka M. Hitler cevap vererek izhar edilen temennilere ve bilhassa Almanların kalbinde ebedî olarak yaşıyacak olan reisicumhur Hindenburgun hatırası için olan sözlere teşekkür ettikten sonra Almanya ile ecnebi devletler arasında sıkı ve samimî münasebatın idamesi ve bu suretle karşılıklı hürmet dahilinde karşılıklı anlayış ve biliş teessüsü hakkında temennilerde bulunmuştur.

M. Hitler demiştir ki:

"— Tasavvur ettiğimiz ve sizin de söylediğiniz gibi muvaffakiyetle başladığımız büyük işler, eğer bizimle dünya arasında sulhu muhafaza edemezsek, tatbik edemeyiz. Siyasetimin sarsılmaz gayesi Almayayı bozulmaz bir sulh yuvası yapmak olduğunu siz ecnebi devletler mümessilleri huzuruda bugün de beyan ediyorum. Ne kuvvet, ne de şiddet değil, fakat hukuk müsavatı ve diğer milletlerin mesaisine hürmet fikri milletler arasındaki münasebatı tanzim etmelidir.,,

M. Hitler bütün kuvveti Almanyanın yalnız kendisine değil, fakat bütün dünyaya hizmet etmesi ve insanlığın refah ve terakkisine yardımcı olması için Alman milletinin kalkınmasına sarfedeceğini beyan etmiştir.

M. Hitler devlet reisleri ve hükûmetler için temennilerde bulunmuş ve bütün milletler için mesut bir istikbal dilemiştir.

—o—

Ergani istikrazı

On günde iki milyonluk tahvil satıldı

Ankara, 13 (Hususî) — Ergani istikrazı tahvillerinden on gün zarfında satılan miktarın 100 bin kadar olduğu ve bunun da iki milyon lira tuttuğu, Merkez Bankasının Maliye Vekâletine verdiği on günlük rapordan anlaşılmıştır. Satış kısmen vilâyetlerde, kısmen müesseselerde olmuştur. Halkın Ergani tahvillerine karşı rağbeti büyüktür.

Zonguldak, 13 (A.A.) — Zonguldak amele Birliği Ergani istikrazı tahvillerinin C tertibinden otuz bin liralık tahvil satın almıştır. Tahvillerin satışı devam etmektedir.

—o—

Amerikadaki grev

Vaşington, 13 (A.A.) — Mensucat grevinin halli her zamandan daha uzak görünmektedir.

Tavassut komisyonu, bir uzlaşma esası aramakta devam ediyor. Fakat vazifesi işçi mümessillerin çekilmeleri üzerine pek güçleşmiştir.

Sayles - Vilden bildirildiğine göre grevciler karışıklıklar yapmakta devam etmektedirler. Polisler tarafından açılan ateşle iki kişi ağır yaralanmıştır.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

CÜMHURİYET — Yunus Nadi bey bugünkü başmakalesinde "Bizim memlekette de turizm sanayii olabilmek için ne yapmalı?,, mevzuunu tetkik etmektedir. Cümhuriyet başmuharriri memlekete seyyah getirebilmek için yapmamız lâzımgelen şeylerin az değil bilâkis pek çok olduğunu işaret ederek bunları birer birer sayıyor: Pasaport ve ikamet işleri, avdet vizesi, gümrüklerde müşkülât gösterilmemesi, hamallar, sandalcılar, hatta şoförler, oteller, yollar, gezip görülecek yerler..

MİLLİYET — Ahmet Şükrü Bey bugünkü başmakalesinde "Spor işlerimiz,, den bahsetmektedir. Ahmet Şükrü Bey makalesine söyle başlıyor: "Memlekette spor hayatımızın bir teamülü halini aldı: Ne zaman yabancı bir takımla oynadığımız maçta yenilsek veyahut beynelmilel oyun müsabakalarma iştirak edip de mağlûp olsak, mes'uliyetler bahsi ortaya atılır. Uzun bir münakaşa başlar. Bu münakaşa dedikoduya müncer olur. Sonra başka bir mesele unutulur. Ve bir defa daha mağlûp olunca ayni meal tekerrür eder.,, Ahmet Şükrü Bey bu mukaddimeden sonra Zagrep mağlûbiyetinden bahsederek fikrini söylüyor. Ahmet Şükrü Beyin mütaleası şudur: Balkan olempiyatlarına iştirak edeceğiz ve etmeliyiz. İştirak ettiğimiz vakit de kararımız muhakkak birinci gelmek olmalıdır. Binaenaleyh bu vaziyete göre hazırlanmamız, gençliği yetiştirmemiz icap etmektedir. Ahmet Şükrü Bey atletlerimizin çoğaltılması meselesini her şeyin başında buluyor ve bunu klüp veve teşkilât işi, devlet, hükûmet ve fırka işi addediyor. Ve şöyle diyor: "Mekteplilerin klüplere girmesi memnuiyeti kaldırılmalı, mektep programlarma atletizm dersleri koymalı, sonra oyun sahalarını arttırmalı. On sekiz milyonluk Türkiyede eb'adı haiz olan tek bir saha vardır. Atletizm işi, esaslı bir devlet işi, bütün bir milleti yetiştirme işi telâkki edildiği zamandır ki memlekette spor yük selir.,,

ZAMAN — Ebüzziyazade Velit bey bugünkü makalesinde imtihanlar meselesinden ve maarif işlerimizden bahsetmektedir.

Benim görüşüm:

Boğaziçi tramvayları ve cakacılık

Dünkü nüshamızda şöyle bir haber okuyarak hayrette kaldım: Tunel biletlerinin birinci mevkii yüz paraya, ikincisi ise iki kuruşa iniyormuş.

Düşünün: Üç otuz paradan yüz paraya iniyor... Yani, elli para birden... Yani yüzde elli!...

Elbette, bu şerait altında bile, tunel şirketinin ziyan etmiyeceği, kâr edeceği tespit edilmiş ki, bu inmiye rıza göstermiş...

"Öyleyse, eskiden ne kazanıyordu düşünün!,, Düşüncesi, kendi kendiliğinden dimağlara geliyor... Doğrusu, Nafia Vekili Ali Beye, bu ateş gibi icraatıdan dolayı İstanbul halkı tarafından teşekkür etmemek elden gelmiyor.

Lâkin, başka bir noktaya daha temas etmek isteriz. Bu, yalnız malî değil, ayni zamanda manevî bir cihettir.

Tetkik edilse görülür ki, Beşiktaş, Ortaköy. tramvaylarının işledikleri hat üzerinde, şehrimizin zengin kısmı değil, daha ziyade orta halli insanları oturur. Meselâ koskocaman Beşiktaşı ele alalım. Buralılar, elbette, Şişli, yahut Taksim ahalisi gibi değildir.

Buna rağmen, lütfen köprü üzerinde durup dikkat ediniz: Boğaziçine işliyen tramvayların hepsinde yalnız arka vagonlar ikincidir. Ön vagonlar, kâmilen birincidir.

Çok kimse, böyle bir tramvayın arka vagonuna binmeği bir izzeti nefis meselesi yapmaktadır. Kredisinin bozulmamasını istiyen bir dükkâncı, eş dosttan aşağı kalmaktan çekinen bir küçük hanım, daima âlâ olmak fıtratındaki bir mektepli, bu işi şeref meselesi yapan bir küçük memur, — cephesinde para olmamasına, ikinci mevkii şüphesiz tercih etmelerine rağme — birinciye biniyorlar.

Esasen, ikinciler, ihtiyaca kâfi gelmediğinden, öyle tıklım tıklım ki, birinciyi bu sebeple de tercih ediyorlar...

Söylediğimiz gibi, Boğaziçi hattında işliyen tramvaylarda öndeki her arabanın mutlaka birinci olması, yalnız tramvay şirketinin kasasını dolduran ve halka zarar veren bir keyfiyet değildir.

Ayni zamanda, halkımızı manen zarardide ediyor. Pek çok kimselerin gösterişçi, cakacı damarını kaabrtıyor; halkı, yorganına göre ayağını uzatmamağa sevkediyor. Bu cihete de ayrıca dikkati celbederiz.

(Vâ-Nû)

Bir cinayetin davası

Kabataş lisesi önünde Sabriye isminde bir kadını öldürmekten suçlu Alinin muhakemesine dün ağır cezada bakılmıştır. Dünkü mahkemede iddia makamını iş - gal eden Kâşif bey tarafından suçlunun Sabriye hanımı tehdiden ve kasten öldürdüğünü söyliye - rek hâdisede esbabı muhaffefe olmadığı nazarı dikkate alınarak 448 inci madde ile teçziyesi istenmiştir. Muhakeme müdafaa için başka güne bırakılmıştır.

Senelik sergi

Türk kadınları biçki dikiş mektebinin senelik el işi sergisi yarın saat on beşte Veznecilerdeki yerinde açılacaktır.

Ilkmektep muallimlerinin kadroları hazırlanarak vekâlete gönderildi

Bu yıl kadrolarda mühim değişiklikler yapılmamıştır. Yalnız taşradan elli muallim İstanbula naklolunmuştur

Resmî, hususî ilk mekteplerle ecnebi ve akalliyet mekteplerinin muallim kadrolarını hazırlamak üzere Haydar Beyin reisliği altında toplanan komisyon faaliyetini bitirmiş ve dün akşam kadrolar tasdik edilmek üzere maarif vekâletine gönderilmiştir.

Bu yıl kadrolarda mühim değişmeler yapılmamıştır. Yalnız sıhhî sebeplerle nakillerini istiyen bazı vilâyet muallimlerinden elli kadarının İstanbul ilk mekteplerine tayinleri yapılmıştır. Bu yıl hiç bir muallim açıkta kalmamıştır. Merkezde bulunan bazı ilk mektep hocalarından yüz seksen kadarı civar köylere gönderilmiştir.

Talebe mevcudu üç yüzden aşağı olan ilk mektep baş muallimlerine de idarî vazifelerle beraber bir de sınıf hocalığı verilmiştir. Şimdiye kadar her ilk mektep hocası haftada 20 - 22 saat ders okutuyordu. Bu yıl her muallim yirmi altı saat ders okutacaklardır. İlâve muallimler münhal bulunan diğer mualimliklere tayin edilmişlerdir.

Yarından itibaren bütün ilk mektepler yeni ders senesi için talebe yazmıya başlıyacaklardır. Bu sene 927 doğumluları alınacaktır.

Mekteplere lâzım olan bir senelik kırtasiye levazımı dünden itibaren bütün mekteplere gönderilmeğe başlanmıştır.

Her sene olduğu gibi bu sene de ilk tedrisat müfettişlerinin teftiş mıntakaları değiştirilmiştir. Değişiklikler yakında alâkadarlara bildirilecektir.

Türk - Yunan ticareti

Türk - Yunan ofisi önümüzdeki hafta içinde fevkalâde bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda memleketimizle Yunan hükûmeti arasında yapılan ticarî anlaşmanın esaslarına uygun şekilde Türk - Yunan ticaretinin artması için görüşülecektir. Müzakere mevzuları henüz tesbit edilememiştir.

Kitapçıların isteği

Mekteplerin açılması yaklaştığı için kitapçılar mekteplere kitap hazırlamak, ambalâj yapmak vesair işlerle uğraşmak münasebetiyle dükkânlarının geceleri de açık bulundurulması için belediyeden müsaade istemişlerdir. Daimî encümen, saat on dokuzdan sonra satış yapmamak şartile kitapçıların bu müracaatını kabul etmiştir.

Katil tevkif edildi

Tahtakalede sevgilisi Raşeli öldüren Leonun dün adliyeye verildiğini yazmıştık. Leon dün müddeiumumilik tarafından müstantikliğe verilmiş ve müstantiklikçe de tevkifine karar verilmiştir.

Alman konsolosu

Yeni Alman ceneral konsolosu Her Toepkenin dün şehrimizdeki Alman konsoloshanesinde yeni vazifesine başlaması münasebetile bir resmi kabul tertip edilmiştir.

Azgın manda yavruları

Dün, Tophanedeki deniz yolları rıhtımında bir hâdise olmuştur. Kemal isminde birine ait ve Gülcemal vapuriyle Bandırmadan getirilen iki manda yavrusu sahile çıkarıldığı sırada ürkerek hamalların elinden kurtulmuşlar, kurtulur kurtulmaz oraya buraya saldıran bu yavrular, zabıta memurları tarafından tabanca ile yaralanmışlar ve bu suretle ele geçirilerek kesilmişlerdir.

Tale birliği reisi istifa etti

Millî Türk Talebe birliği reisi Zeki bey Siirt hükûmet doktorluğuna tayin edilmiştir. Zeki bey Galatasaray lisesinden mezun olduktan sonra Tıp fakültesini ikmal etmişti. Zeki bey Talebe birliğinin reisi idi. Bu vazifeden istifa etmiştir. Birlik idare heyeti önümüzdeki hafta yeni bir reis seçecektir.

Acıyarak almış

Kasımpaşada oturan Ziya Efendi, bir kaç gün evvel rasgeldiği fakir bir kadını acıyarak evine götürmüş, kadın bir kaç gün oturduktan sonra evde bulunan altı Mahmudiye altmiyle bir beşibiryerdesini çalıp Cumhuriyet vapuriyle kaçarken yakalanmıştır.

motör pervanesi

Yedikule şimendifer fabrikasında çalışan amele Sabri arkadaşına ait bir motör pervanesini çalmış ise de bilâhare yakalanmıştır.

Dükkâna çarptı

Şoför Hilminin idaresindeki otomobil, Edirnekapıda marangoz Salih ustanın dükkânına çarparak harap olmuştur. Şoföre bir şey olmamıştır. Salih ustanın dükkânının bir çok yerleri de harap olduğunda şoför hakkında tahkikat yapılacaktır.

Ayağı kırıldı

Aziz oğlu Ali isminde birinin Kuruçeşmede ayağına vinç demiri düşmüş ve ayağını kırmıştır. Ali Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Ağırca yara landı

Sirkeci istasyonunda çalışan hamal Sait, Nelo isminde biriyle kavga etmiş, ve eline geçirdiği bir demirle Neloyu başından ağırca yaralamıştır.

Bir çocuk boğuldu

Kalamışta yüzmekte olan Hamdi Nafiz isminde bir çocuk denizde akıntıya kapılarak boğulmuş, cesedi çıkarılmıştır.

Hava seferleri

Erfrans şirekti, yaz hava servisi tarifesini bir eylûlden itibaren tatil etmiştir. Erfrans tayyareleri pazartesi ve çarşamba günleri sabah 7,15 te hareket edecek İstanbul - Viyana seferini ayni günde bitirecektir. Ücretler yaz mevsimindeki ücretlerin ayni olarak kalacaktır.

İş Bankasının sergisi

İş Bankasının onuncu yıl sergisi bu akşam kapanacaktır. Sergi açık bulunduğu on beş gün zarfında büyük bir rağbet görmüştür. Bu müddet içinde yarım milyonu mütecaviz halk sergiyi gezmiştir.

Bir gezinti

Beşiktaş Halk fırkası tarafından Boğaza bir deniz tenezzühü tertip edilmiştir. Şirketihayriyenin 71 numaralı vapuru eylûlün yirmi birinci günü Beşiktaştan hareket edecek Köprü ve Kadıköy iskeleleriyle bütün boğaz iskelelerine uğrıyacaktır.

Polonyalı izciler

Köstenceden yelkenli kayıkla şehrimize gelen on dokuz Polonyalı izci, vali ve belediye reisi Muhittin beyi ziyaret ederek Karakovi belediyesinin hatıra ve hediyesini vermişlerdir. Bu hediye, Krakovi şehrinin muhtelif manzaralarını ihtiva eden büyük bir albümdür.

Vali ve belediye reisi Muhittin Bey dün akşam Taksim Dağcılık klübünde izciler şerefine bir çay ziyafeti vermiştir. Ziyafette bir - çok millî şarkılar söylenmiş, raksler yapılmıştır. Polonyalı izciler İstanbula bir cemile olmak üzere şehrimize mahsus bir marş yapmışlardır. Bu marş dün akşamki ziyafette Polonyalı izciler tarafından okunmuş ve çok beğenilmiştir.

Yeni tip çakmaklar

Kibrit inhisarı şirketi, hükûmetin kat'î karar ve emri üzerine kendisinde mevcut çakmak stokunu yeniden damgalamış ve bunları son günlerde satışa çıkarmıştı.

Kibrit şirketi eski tipte ve kaçak taş istimaline müsait bir halde bulunan çakmakların, taklidi kabil olmıyan ve ancak inhisarın taşlariyle yanabilen yeni bir tip çakmakla değiştirilmesi için hükûmetten müsaade istemektedir. Hükûmetçe bu teklif kabul edildiği takdirde şirket, halkın elindeki müstamel çakmakları, sahiplerine hiç bir masraf tahmil etmeden toplıyarak, yerine yeni tipte çakmaklar verecektir.

SİYASET

Almanyadaki muvazenesizler ve ırkçılık nazariyesi

"Il Populo d'Italia" gazetesi, Almanyadaki deliler, sar'alılar ve saire hakkında gayetle alâkayı calip malûmat vermektedir. Bunu okuyunca, Almanlar arasında ırkın tasfiyesi cereyanının zuhurunda sebepleri anlamak kolaylaşıyor. Aynen dercediyoruz:

"Alman ırkının tasfiyesi yeni fennî ve ilmî vesait ile yapılmaktadır. Alman ırkı bozuktur, dejenere olmuştur. Almanyada neşredilen son statistikler dahi bu noktai nazarımızı isbat etmektedir.

1931 senesinde, Alman timarhanelerinde dimağî hastalığa müptelâ olanların adedi ikiyüz yirmi bin kişiyi tecavüz etmiştir. Deliler, aptallar, ahmaklar ve sar'aya müptelâ olanlar kısım kısım ayrılmışlardır.

Son zamanlarda Almanya'nın akıl hastalığı mütehassısı Prof. Ostermann neşrettiği kitaba nazaran Almanyada dimağ hastalığına müptelâ olanların adedi altı yüz bin kişiyi bulmuştur. Bu gibi hastalar için Almanyada yüz elli timarhane mevcuttur. Bu müesseseler için her sene yüz yetmiş milyon mark sarfedilmektedir.

Sıhhiye nezareti bu mesele hakkında tetkikatta bulunmasını Prof. Brugger'e teklif etmiş ve mumaileyh dimağî hastalığa tutulanların, söylenilen rakamdan daha fazla olduğunu isbat etmiştir.

Nazizim acaba bütün Alman milletine kısırlaştırma kanununu kabul ettirecek mi? Yoksa bu kanun bir paçavra halinde mi kalacak?

Prof. Fetscher, Almanyadaki doksan beş vilâyete bu mesele hakkında birer tamim göndermiştir.

Halkın, malûllere tatbik edilecek olan kısırlaştırma kanununu kabul edip etmiyeceklerini şehreminlerinden sormuştur.

Doksan beş vilâyetin on ikisi bu suale karşı cevap vermeğe tenezzül bile etmemiş ve yedi vilâyet bu mesele hakkında hiç bir cevap vermiyeceğini bildirmiştir. On yedi vilâyet tecrübe suretiyle bu prensipi kabul edeceğini, elli üç vilâyet te bu kanuna muhalif olduğunu beyan etmiştir. Bunlar meyanında yalnız yedi vilâyet kısırlaştırma kanununu muvafık bulmuştur.

Harbiyedeki kazanın davası

Harbiyede Mualla isminde bir çocuk, Şerif efendi isminde bir şoförün otomobilinin çarpmasiyle yaralanmış, Hamidiye Etfal hastanesine kaldırılmış, fakat bir hafta sonra hastanede ölmüştü. Bunun üzerine Şerif efendi aleyhine bir dava açılmıştır.

Dün ikinci ceza mahkemesinde bu davaya bakılmış, gelen opservasyonlar da hastaya tatanos şırıngasının ne zaman tatbik edildiği anlaşılamadığından bu cihetin tahkiki için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Bir değirmen hakkında tahkikat

Balatta bulunan bir değirmenin defterelri tetkik edilirken 932 33 ve 34 seneleri muamele vergisi olarak biri otuz, diğeri otuz dokuz bin lira vergi borcu bulunmuştur. Fakat değirmenin sahibi vergiden kaçmak maksadiyle değirmeni oğluna terketmiş ve firmasını da değiştirmiştir. Maliye memurları vergi tahsilâtına gittikleri vakit asıl sahibini bulamamışlar ve sonra evine giderek eşyasına haciz koymuşlardır. Bu işte bazı yolsuzluklar daha görülmüş ve öğütülen buğdaylar hakkında bir ihbar yapılmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Tarihî tefrika: 65 **Yazan: Ishak Ferdi**

Nuri Bey, Fehim Paşanın yazdıklarını tasdik ederek:

— Maalesef doğrudur, şevketlim! dedi.

Padişah düşünceye dalmıştı.

Celâl Beyi birdenbire feda edemezdi.. Ona yaptırdığı bir çok mahrem işler vardı. Celâl Bey der hal kolundan tutulup atılacak bir adam değildi.

Nuri Bey huzurdan çıkınca doğ ruca odasına gitti.

Abdülhamit o geceden sonra Nuri Beye daha fazla iltifat etmeğe başlamıştı.

Kızıl Sultan ertesi gün Fehim Paşayı çağırttı:

— Kâzımın evini bastınız mı.. Köşeyi bucağı araştırdınız mı?

Diye sordu.

Fehim Paşa:

— Ev halkını fazla şüpheye düşürmemek için yalnız Kâzım Beyin evde saklanıp saklanmadığını sorduk ve odalarda sathî bir araştırma yaptık.

Dedi. Padişah bunun sebebini sorunca, Fehim Paşa derhal şöyle bir yalan uydurdu:

— İkinci defa esaslı bir araştırma yapacağım için, evde gizli bir şey varsa kaçırmamalarını temin etmek maksadıyle ihmalkâr göründüm. Ferman buyurulursa, bugün hemen ikinci araştırmayı yaptıracağım, şevketlim!

Abdülhamit, Fehim Paşanın bu ihtiyat ve tedbirinden dolayı kendisini tebrik ederek:

—Haydi, dedi, hemen yola çık.. Memurlarla tertibat al.. Evin her tarafını adamakıllı taharri et! Bu hainin alelâcele kaçtığma bakılırsa, evinde "evrakı muzırra,, bulunması muhtemeldir.

. . . . . .

Fehim Paşa, kendi evinde, sadık bendesi hafiye Servet Efendiye, masanın başında şu satırları yazdırıyordu:

Paris: 15 mart...

"Azizim Kâzım Bey!

"Şu Abdülhamidi hâlâ deviremediniz yahu. Size evvelce gönderdiğimiz talimat mucibince kendisini zehirlemek ve mülevves vücudunu ortadan kaldırmak vazifesini deruhte etmistiniz! Bu vazifeyi neden bu güne kadar ihmal ettiniz? Neden bize şimdiye kadar müspet ve hayırlı bir haber göndermediniz? Bizi bundan fazla bekletmiyeceğinizi ve çok yakında (Kızıl Sultan)ın canını cehenneme göndereceğinizi ümit ediyoruz... ilâh,,

Pariste Gizli komite Reisi
Doktor Şinasi

Fehim Paşa Servet Efendiye sordu:

— Nasıl.. Güzel mi?

— Enfes paşam, enfes!.. Zatı Şahane bu mektubu okursa, küplere binecektir. Zekânıza hayranım doğrusu, paşacığım!

Fehim Paşa elini şakağına dayadı..

Düşündü..

Ve sadık bendesine işaret ederek:

— İkinci bir mektup daha uydurmak lâzım, dedi, haydi, al kalemi eline!

Fehim Paşa anlatmağa başladı:

"... Bu gece Merkezi Umumî Pariste Sara Bernar Caddesindeki hafî içtimagâhında toplandı ve İstanbulda fedaî'ler grubu reisi Kâzım Beye şu talimatı göndermeğe karar verdi:

1 — Galata'da Perşembepazarındaki cemiyetimizin bomba imalâthanesinde bulunan bombaların daha emin bir mahalle nakli;

2 — Yaver Kâzım Beyin Yıldızdaki saarylılardan birini behemehal elde etmesi;

3 — Halk arasında (hürriyet ve meşrutiyet) hakkında gizliden gizliye yapılmakta olan propagandalarda Tıbbiye ve Mülkiye talebesine de vazifeler verilmesi.

İstanbulda bu maddelerin tatbikine Yaver Kâzım Bey memurdur!,,

Paris: Ahmet Rıza

Servet Efendi bu mektubu başka bir yazı ile yazmıştı. Zaten bu meşhur hafiyenin yegâne meziyeti muhtelif yazılarla tedhiş edici jurnallar kaleme almaktı. Efendisi de bundan geri kalmıyordu.

— Vallahi bu vesika öbüründen daha yaman oldu, paşam!

Dedi.

(Devamı var)

Çocuk

Sahifesi bilmecesinde hediye kazananların listesi

30 Ağustos 1934 tarihli bilmecemiz:

KANDİLLİ

idi. Doğru halledenlerden Kadıköyünde Kuşdilinde Saim Behzat Bey 1 inci ve 13 üncü mektep talebesinden 470 Ayşe Şevket H. 2 inci hediyemizi kazanmışlardır.

Kakao kazananlar

2 — Gelenbevi ortamektep 333 Süheyl. 3 — Şişli Halaskâr Gazi Turhan B. 4 — Pangaltı 10 Güzin Hanım. 5 — Pangaltı 5 Maide H. 6 — Bomonti Cemal ap. 1 Mehmet B. 7 — İstanbul erkek lisesi 830 Sami Bey. 8 — Şehremini Zühal H. 9 — Demirkapı Sabri B. 10 — Üsküdar 481 Şükran H. 11 — Üsküdar 344 Hatice H. 12 — Kandilli lisesi Feriha Hanım. 13 — İstanbul erkek lisesi Nuri Bey. 14 — Gelenbevi orta mektep 608 Turhan B. 15 — Bostancı Ülker Hanım. 16 — Fatih 11 Cemal B. 17 — Galata sıhhiyesinde Raif Bey kızı Ay Ten H. 18 — Büyükada Naci Bey. 19 — Beyoğlu 135 Reşat Bey. 20 — Pangaltı orta mek. Belkis Hanım.

Çokolata kazananlar

21 — Harbiye 10 Güzin Hanım. 22 — Ordu Tüccardan Cevdet mahdumu Fuat B. 23 — Medrese sokak 13 Mithat B. 24 — Şemsülmekâtip 4 Cezmi B. 25 — Çatalçeşme 12 Doğan B. 26 — Lüleci hendek 132 Davut. 27 — Gedikpaşa 30 Dikran B. 28 — Aksaray bakkal sokak. 35 Salâhattin B. 29 — Belediye kâtibi oğlu Fuat B. 30 — Bostancı ilk mektep 139 Emel H. 31 — Şehzadebaşı 14 Şakir Feyzi B. 32 — İstanbul merkez postahanesi Münevver H. 33 — Adapazarı Ziraat K. K. Muhasibi Nahit B. 34 — Kadıköy 1014 Fuat B. 35 — Galatasaray lisesi 40 Suat B. 36 — Nişantaşı kız orta mektep 874 Sabih. 37 — Darüssafaka lisesi 212 Kâzım B. 38 — Çengelköy Melek İsmail Hanım. 39 — Kadıköy 12 Canan H. 40 — Ereğlide Merfua Garip Hanım.

Kitap kazananlar

41 — Beyoğlu Tonton sokak Viktoriya 42 — Şişli 7 Suzan H. 43 — Kumkapı Sen Jandark Fazilet Hanım. 44 — Unkapanı Faik B. 45 — İstanbul dördüncü vakıf H. 14 Müveddet H. 46 — Üsküdar Kenan B. 47 — Tepebaşı Canan H. 48 — İstanbul telgraf merkezinde Safer. 49 — Fort Garajı Şeref Esat B. 50 — Pangaltı 10 Naci B. 51 —Beykoz 549 Alâettin B. 52 — İstanbul 25 inci ilk mektep Muhlis B. 53 — Gedikpaşa 30 Karabağyan Bey. 54 — Türk dili tetkik cemiyeti başkâtibi oğlu Çetin Bey. 55 — Atik Ali Paşa 11 Fatma H. 56 — Adapazarı çeşme meydanı 20 Reşat B. 57 — Kadıköy 13 Şükran H. 59 — Sultanahmet 396 Hamdi B. 60 — Büyükada 10 Pilafido.

tarihten önceki çağlarda

Hangi hastalıklar vardı doktorluk nasıldı?

Yazan: *Pr. Mustafa Santur*

İnsanlar daima cilâlanmış taş kullanırlardı. Fakat bu zamanda bakır bulunmuş olup insanlar bununla satır ve bıçak yapmağa başlamışlardı. Bundan başka zinet eşyasını altınla yaparlardı.

Bu zamanda yine şarkta hiyeğlif yazısı başladı.

Bu devrin tebabeti: — Evvelce gördüğümüz tebdili şeklettirici rumatizma, fena tesirlerini yapmağa devam ediyor zira insanlar mağaralarda yaşamıyorlarsa da rutubet içinde vakit geçiriyorlardı. Mafsalların kuru iltihabı nadir değildi. Kemik veremi de mevcut idi: Maldepot vakası ile iltisak eden kemiklere tesadüf edilmiştir. Firengi vakaları da zikredilmiştir. Liyon tarihi tabii müzesinde bulunan ve doktor Lortet tarafından mütalea edilen kafa tası buna şahittir. Senjerunen müzesinde bulunan ve Marn mağaralarından çıkarılan kemikler arasında doktor Raymond bir adut ve bir sait kemiği buldu ve bunlarda gördüğü âfetlerle firengi teşhiri koydu.

Halbuki bunun alelâde bir iltihabı azımdan ibaret olduğunu ve firengi ile münasebatı bulunmadığını iddia eden müellifler vardır. Son zamanlarda umumiyetle kabul edildiğine göre eski zamanlarda Avrupa firengi hastalığı yoktu; Amerika Kristofkolomp tarafından keşfedildikten sonra hastalık, memleketimizde yerleşmiştir.

Bu zamanda dişlerde çürük gözükmeğe başladı; her halde zamanımıza nisbetle çok daha nadirdi. Bulunan dişlere nazaran bilhassa kâhillerde görülüyor, çocuklarda pek azdı. Dişin umkunda görülen bu çürükler esnanı darsiyede görülüyor. Evvelki devirlerde gördüğümüz iltihabı lüsse (dis etleri iltihabı) kirlilikten dolayı bu devirde de, bütün dehşetiyle hüküm sürdü.

Bu hastalıklarla beraber, eski devirde olduğu kadar, çok görülen, yaralar da mevcuttur. Ecdadımız kırıkları yerine yerleştirerek tedavi etmekte çok usta idiler. Hattâ tehlikeli olanları bile iyi ederlerdi. En vahim yaralarda bile tavassut etmekten çekinmezlerdi.. Açılan kafa tasları, beyni gözüktüğü halde bile tamamiyle şifayap olmuşlardır. Baş yaralarının vehametine rağmen bu devir insanları kafa tası üzerinde muhtelif ameliyatlar yeparlardı.

Kafa tası üzerinde yapılan dağlama ameliyesi izam üzerinde iz bırakmıştır. Bu ameliyatın ne için yapıldığını anlamak kolaydır. Bugün bile Sudanda bu ameliyat göz ağrılarını tedavi etmek için tatbika konuluyor.

Fakat yapılan ameliyatların en çoğu, asrî operatörlerin bile yapmakta tereddüt ettikleri trepanasyon'dur.

1869 senesinde Dr. Prumiere trepane edilmiş bir kafa tası bulduğu zaman umumî bir hayret uyanmıştı. Bundan sonra hemen her memlekette bu devre ait trepanasyon ameliyesi yapılmış kafa tasları bulunmuştur. Çok ihtimali var ki bu ameliyat bazı sinir hastalıklarını tedavi etmek maksadiyle yapılırdı. Sar'a ve belki de baş ağrıları için bile bu ameliyat yapılırdı. Arnavutlar, Sırplılar çok zaman, bu usulü tatbik etmişlerdi. Hakikaten mütalea ettiğimiz devirde ayni 5 - 6 delik görülen kafa taslarına rastgelinmiştir.

Dr. Lucas Championier bir çileks parçasiyle yarım saatten evvel bir terepanasyon ameliyesi yapabilmiştir. Taş kullanmakta mahir olan adamlar hiç şüphesiz bu ameliyeyi daha süratle yaparlardı.

6000 sene evvel yapılan bu ameliyeler cidden insanı hayretten hayrete düşürüyor.

Maden devri

Maden devri Bronzla başlar. Yukarıda insanın sileks ile gayet nefis silâhlar ve alât yaptığını gördük. Halbuki bunu yapmak için büyük bir say sarfetmek lâzımdır. Bakır, bilâkis kolaylıkla dövülür, halbuki bakırın yumuşak olması bir mahzur teşkil ediyordu, onun için bakırı 100 de 10 — 18 kalay ile karıştırarak sertleştirmeğe muvaffak oldular ve bunun üzerine taş artık itibardan düştü. Bunun üzerine eski silâh ve âletleri bronzdan yapmağa başladılar. Bundan başka halı imal ettiler. Artık yazı taammüm etmeğe başladı. Yani tarih devrine geldik! Keldaniler, Asuriler, Mısırlılar, Giritliler bunların başındadır.

Seyhan valiliği

Ankara, 13 (Hussuî) — Seyhan valiliğine tayin edilen emniyet işleri umum müdürü Tevfik Hadi Beyin emri yüksek tasdika iktiran etti.

Türkiyeye iltica edenler

Ankara, 13 (Hususî) — Muhtelif memleketlerden vatanımıza iltica eden 900 Türkün vatandaşlığa kabulleri Vekiller Heyetince kararlaştırılmıştır.

RONALD COLMAN
Pek yakında
Sinemalarımızda görünecektir. (2560)

Tefrika numarası : 77

Aşk mı, Servet mi?

Nâkili : (Vâ - Nû)

Fakat, bu yüzden dolayı büyük bir cezaya uğramayayım... Sakın maaşımı kestirmeyin....

Fikret, gülümsedi.. Hademenin omuzunu okşadı:

— Bilâkis, çocuğum!.... dedi. Maaşını kesmek şöyle dursun, sana bir iyilik yapacağım.... Biliyorum ki, baban öldüğü için, tahsilini tamamlıyamadın, mektepte birinci olduğun halde, okumağı terkederek buraya girdin... Halbuki bir sene sonra orta mektep şahadetnamesini alacaktın... Öyle değil mi?

— Evet, efendim...

— Öyleyse, derhal yukarı çık... İstifanı ver... Yallah mektebe...

— Aman beyefendi. Buna imkân var mı?.... Sizin de pek o kadar paranız olmadığını, sıkıntıda bulunduğunuzu biliyorum.

— Sıkıntıdan kurtuldum Ben söylediğimi biliyorum... Haydi, yallah... Yukarıya çık.. İstifanı ver... Mektebe..

Hademe, delikanlının elini öpmek istedi.

Sevinerek dışarı fırladı.

Fikret, arkasından seslendi.

— Oğlum, buraya bak... Bana şair Nuri beyi gönder.

— Başüstüne....

Biraz sonra, şair, yağlı uzun saçlarını sallıyarak geldi:

— Efendim.

— Bizim hademeden birşey öğrendim, Nuri Bey... Siz, benim gönderdiğim bir mektubu onun elinden kapmak istemişsiniz..

Üstat, sıkıya girdi:

— Vallahi billâhi yalan..

— Canım, efendim, susun... Tekzip etmeyin... Sizin aleyhinize olacak.. Bunun böyle olduğuna gayet eminim.. Hattâ mektubu kapmak isterken, küçük bir kâğıt parçası kopmuş, elinizde kalmış...

— . . .

— Bakın, tekzip etmekten vazgeçtiniz... Demek ki, hatırınıza geldi... Emin olun ki, sizden davacı, şikâyetçi değilim... Yalnız, şunu söyleyin: Dikkat ettiniz mi, o küçük kâğıdın üzerinde ne yazılı idi?

— "ma".. - diye Şair ağzından kaçırdı.

Fikret, gülümsedi:

— Peki, düşündünüz mü? Bu "ma" neyi ifade edebilir?

— Düşündüm.

— Neyi?

— "Aşkıma", yahut "ruhuma", yahut "madam" gibi kelimelerin bir hecesini...

— İşte burada yanılmışsınız, Şair! Ben, bir borsacıya "filânca eshamı alma!" diye emir vermiştim.. Halbuki, siz, "ma" hecesini koparmışsınız; "filânca eshamı al" diye okumuş.. almış.. Binaenaleyh, muamele tamamiyle aksine dönmüş.. Gördünüz mü olan işi?...

Nuri, şair olmakla beraber, ayni zamanda bankacılıkla alâkadardı. Binaenaleyh, böyle yanlış yapılan bir muamele neticesinin neye varacağını kolaylıkla tahmin edebilirdi.

Gözü korktu:

— Beyefendi... - diye kekeledi. - Beyefendi.. Zararınız çok mu oldu?

Fikret, alay etti:

— Çok.. Hattâ, bunu size ödetmeği bile düşünüyorum..

— . . .

— Ne yapalım, bu suretle Şaire Hanımla evlenmenizi bir müddet sonraya talik edersiniz..

— Ay, siz, bunu nereden biliyorsunuz?

— İlham perisi yalnız sizi ziyaret etmez ya.. Bazan bana da uğrıyarak kulağıma birşeyler fısıldar... İşte, o söyledi... Fakat, ayni zamanda, çok paraya ihtiyacınız olduğunu da haber verdi!

— Ah, evet... Çok paraya ihtiyacım var.. Çok.. Şimdi bir de size tazminat vermeğe mecbur kalırsam... Ziyan kaç para oldu?

— Yazayım da bakın..

Fikret, cebinden çek defterini çıkardı. Buna beş yüz lira yazarak Şaire uzattı:

— Buyurun..

— Bu ne?

— Görmiyor musunuz.. Beş yüz lira...

— Fakat...

— Alın, gidin, evlenin işte..

— Alay mı ediyorsunuz?.. Hani ben size borçlu olacaktım.. Şimdi üstelik bana beş yüz lira mı veriyorsunuz..

— Bunu size hediye ettim.

— Niçin?

— Üzümü ye de bağını sorma diye, Türkçede bir darbımesel vardır.. Unuttunuz mu?.. Haydi, alın gidin..

Şair, afal afal bakıyordu..

Kendisiyle alay edildiğine kanidi. Fikret, onu bileğinden yakaladı. Vezne dairesine götürdü. Çekin muamelesini yaparak:

— Atın şuraya imzanızı.

Şair, imzayı attı:

— Haydi, alın beş yüz liranızı gidin artık...

— Teşekkür ederim, teşekkür ederim.. Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.. Ben size bu kadar fenalık edeyim, arkanızdan kuyunuzu kazayım... Halbuki, siz bana.. Aman Yarabbi... Dünyada ne iyi kalpli insanlar varmış...

(Devamı var)

HABER'in hikâyesi

Kalemi alışmış!

Kitap tabiinin kapısı pattadak ardına kadar açıldı. İçeriye muharrir efendi girdi: Alı alma, moru moruna, pürtelâş, pürheyecan ve pürneşe idi.

Girmesile beraber:

— Ver avansı! -diye haykırdı- buldum!!

Tâbi hayert etti:

— Nedir bulduğun?

— Mevzu.

— Nasıl mevzu.

Muharrir efendi, lif lif yağlı uzun saçlı başını "seni gidi seni!...,, mânasında salladı.

— Mevzu bulduğumu işitince gözlerin hemencecik parlayıverir. Fakat parayı az vermek için eserlerime sankı aldırmıyor gibi bir tavır takınırsın. -dedi-. Lâkin bu seferki hikâyelerim enfes mi enfes... Vakıa henüz hepsini kaleme almadım. Fakat en cazip noktalarını yazdım. Okuyayım da bak!

Cebinden bir sarı defter çıkardı. Okudu:

".... Maden ocağının beş yüz metre derinliğinde idiler. Sanki kara toprak, karanlık ağzını açmış ve bunları simsiyah midesine indirmişti. Maden lâmbasının hafif ziyası altında, genç kadının dolgun ve taşkın göğsü nazara çarpıyordu. Müdevver kalçaları o kadar kıvrak hareketlerle kıvrılıp bükülüyordu ki... Delikanlının gözleri bu manzara ile dumanlandı. Şehvet ve ihtiras bir kızıl alev halinde bütün vücudunu sardı. Vecit ve heyecan içinde idi... Titriyordu... Kendini tutamadı. Ve genç kadının üzerine atıldı....,,

Muharrir efendinin pek fazla ehemmiyet atfettiği bu satırlar, tabii o kadar sarmadı. Kitapçı, lâkayt bir tavırla:

— E... -diye sordu.- Daha neler var bakalım?

— Okuduğum hikâye, yerin dibinde cereyan ediyordu. Şimdi okuyacağım ise semalarda... Dinle! Bu da enfesünnefaistendir! "... Büyük "Dirijabl,, (1) bulutların bir hayli yukarısında idi. Aşağıda, Küreiarz yafa portakalı kadar u - falmıştı. Bir mavi boşluktan öbür mavi boşluğa uçuyorlardı. Dümen başında oturan delikanlı, genç kadının heyecanla inip kalkan taşkın göğsüne baktı. İnce belinin altında, seyahat külotuna isyan eden geniş kalçaları zaten dümeni idare edecek halde değildi. Puslayı çoktan şaşırmıştı, kendini tutamadı. Balonu gökyüzünde kendi başına serazat bırakarak genç kadının üzerine atıldı.,,

Tâbi dudak büktü:

— Daha ne cevherler yumurtladın bakalım?... -diye sordu.

Bu alâkasızlık muharrir efendiyi çileden çıkarıyordu.

Sesi titriyerek:

— Daha bir çok güzel yazılarım var! -dedi.- Okuyayım da dinle: "... Delikanlı ile genç kadın, dalgıç elbisesi giymiş ve denizin dibine inmişlerdi. Başlarında acaibüşşekil başlıklar vardı. Bu acaibüşşekil başlıkların gözlüklerinden şehevî nazarile birbirlerini süzüyorlardı. Başlarının üzerinde yelken ve islim gemileri mekik dokuyor; elli bin tonilatoluk transatlântikler, devasâ dretnotlar demir atmış duruyordu. Fakat onlar hiç birinin ağırlığını hissetmiyordu. Delikanlı, genç kadının tor bayı andıran bol dalgıç elbisesine baktı, baktı da bu şekilsiz elbisenin altından, turunç göğüsleri, mermer kalçalarile sevgilisinin vücudunu görür gibi oldu. Birden bire her uzvunu ispazmozlar sardı. Kendini tutamadı ve genç kadının üzerine atıldı.,,

Tabi bu sefer adam akıllı yüz buruşturdu.

— Nafile.. Hikâyelerin hiç biri bir şeye benzemiyor.

— Niçin efendim niçin... Fena mı bunlar?...

— Azizim, yolun uğur ola. Kendine başka tabi bul. Ben bu herzeleri basamam.

— Şa, şayet.. Bun, bunları.. Kâ, kâfi derecede maksada muvafık bulmadınsa bende daha ne hikâyeler var, ne hikâyeler.. Meselâ, genç bir darülfünunlu, deniz hamamında yaşını başını almış bir hanımefendi ile karşılaşıyor..

— Malûm, malûm... Neticeyi biliyorum! Bu hikâye:

".. Birdenbire vücudu titremeğe başlıyarak kendini tutamadı ve üzerine atıldı.,, diye bitiyor! değil mi?

Muharrir efendi fena halde şaşaladı.

— Hakikaten netice öyle! Fakat bunu nereden bildin? Nasıl anladım! Daha ben bu hikâyeyi hiç kimsenin yanında okumadım ki...

Tabi gözlüğünü alnına kaldırdı ve muharrir efendiye şöyle nasihat verdi:

— Efendi oğlum! Ben senin bu neviden palavra yazılarını tabede ede ve bunları zavallı ahaliye yuttura yuttura zengin oldum. Fakat, yaptığım işe, ahar ömrümde, nedamet hissediyorum. Artık beşerî harsa ciddî surette hizmet etmek niyetindeyim. Eğer bundan böyle milletin irfanına faydalı yazılar getirirsen ne âlâ. Bunları basarım.. Fakat böyle fesat ahlâkı tahrik edecek saçmalarla matbaaları işgal niyetinde değilim.

Muharrir Efendi sordu:

— Ne gibi ve neye dair yazılar istiyorsan söyle. Ben de ona dair yazayım!... dedi.

— Meselâ tarihe dair... Ulûmu tabiiyeye dair...

— Hayhay! Benim elimden öyle şeyler de gelir.. Öyle yazılar da yazarım... Fakat, sen avanstan haber ver yoksa.. Şimdi bana bir miktar avans verir misin?

— Tarihî yazılar için veririm... Ulûmu tabiiyeye dair yazacakların için de, başımla beraber, avans hazır!

Muharrir, avansı aldı ve gitti.

* * *

Tabi, bir hafta sonra, muharrir efendiden iki müsvedde aldı.

Açtı, okudu:

1 — TÜRK — RUS HARBİ

"Deli Petro,, muhasarada kalıp işlerin sarpa sardığını farkedince, karısı "Katerina,, yı telledi, pulladı; Baltacı Mehmet Paşaya ricacı gönderdi. Paşa, ipek çadırının ipek sedirlerinde ipek yastıklar üzerine yayılmış oturuyordu. Karşısında, mermer vücutlu Rus dilberini görünce genç ve asilzade kadının ateşin göğsüne, iri, fakat iriliğine rağmen çalâk kalçalarına şehvet ve ihtiras dolu bir nazarla baktı. "Gerden süpürgesi,, ıtlakına seza geniş ve beyaz sakalı titredi. Ve çadır kapısındaki nöbetçilere, perdeleri indirmeleri için işaret etti.

2—TARİHİ TABİİ TETKİKATI

(Haşaratın hayatına dair)

Sülün gibi ince mevzun bacaklı, parlak tenli enfes bir sinek, narin ellerini pencerenin kenarındaki tozlara sürerek yüzünü pudralıyordu.

Birdenbire, perdenin aralığından, kara ve kıllı ikinci bir sinek ortaya çıktı.

Birinci sineğin önünde niyazkâr bir tavırla elleriin birbirine yapıştırarak:

— Sizi seviyorum, hanımefendi! dedi.

Birinci kırıttı:

— Ah, ah... O nasıl söz..

İkinci sinek adaleli kollarile birinci sineğin ipek kanatlarına sarıldı.

— Siz benim olacaksınız hanımefendi... Siz benim olacaksınız..

Birinci sinek:

— Bırakın beni... İğne batırırım: Cizzz.. Cizzzz... -diye vızladı.

Lâkin ikinci sinek bu tehdide aldırış etmedi. Birinci sineğin üzerine atıldı.,,

* * *

Şimdi siz, tabiin yerinde olun da çatlamayın.

Nakıli (Hatice Süreyya)

(1) "Dirijabl = Seyyar balon.

Okuyucularla yarenlik!

Dile benden ne dilersin?. deseler ne cevap verirsiniz?

Pastırma yazı ve muhterem pastırma - güz mevsiminde ne yemeli? -Çökelek ve toramanlar-tarhana çorbasında mola?

Sucular, serbetçiler, dondurmacılar, bilmem, yaza doyabildiler mi? Ben doyamadım! Ama diyecesiniz ki:

— Meraklanma yahu, daha önümüzde bamya, domatez başağı, bağ bozumu, kuş geçici, pastırma yazı, kasım uvertürü var.

Taze pastırma, güzlük salatalık ve çiy domates ziyafetinden dönenler..

Var amma, hâlâ yaza bel bağlamanın sonunda da tabiî karınca gibi ağustos böceğine karşı falso olmak var...

Eğer kırkından önce olsaydı, daha önümüzde (Kuş keçimi) var diyip limon iskelesinden bir deste ökse, Yenicamiden kuşçu başı İsmail beyden de bir kapanca ile makarası temiz bir filorya, çifte kenesetli yıllanmış bir saka uydurur, ver elini Çiçoz çayırı diyip yallah ederdik kuş tutmıya!

Lâkin kırkından sonra biz, değil ökse, kapanca ile hattâ ağzımızla kuş tutsak kaç para eder? Pastırma yazına gelince: Ne yalan söyliyeyim, mübarek yazı sevdiğim kadar pastırmayı da pek sever, hele gevrecik tarafından, maşalık doğranmış, sarı yağlısına bayılırım.

— Ona bayılmıyan kim var?

Diyeceksiniz. Amenna, orası öyle amma bizde bir çokları pastırma ile sucuğa içten pek bayıldıkları halde dıştan onları hiç sevmez, hattâ pastırma ile sucuktan nefret ediyormuş gibi görünürler. Neymiş, pastırma ile sucuk yiyenin ağzı sarmısak kokarmış!

Fakat, sizi nasıl inandırayım, şu resimde gördüğünüz şık bahçenin şık gezicileri daha on dakika önce bu kibar bahçenin kuytu bir köşesinde âlâ, taze Kayseri pastırması ile bal kutusu Kırkağaç kavununu öyle atıştırıyorlardı ki, demeyin gitsin! Ayni bahçenin başka bir köşesinde bir başka şık ve kibar grup ta bakkaldan kese kâğıdı ile getirdikleri tuzlu sardalyanın yanı sıra yüzlük körpe salatalık ve çiğ domatesi bir yuvarlayış yuvarlıyorlardı, az kalsın, acelelerinden küçük dillerini yutacaklardı.

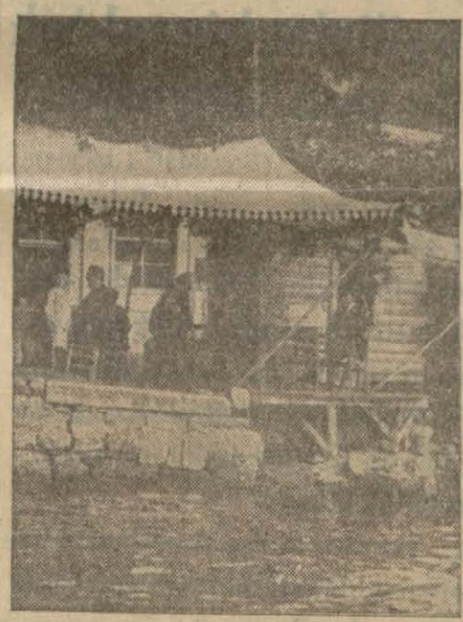

Beylerbeyi iskelesinde tulum peyniri ve yapıncak üzümü ile can besliyenler

Dersem, belki inanmazsınız... Fakat inanın, inanın ki, artık herkes ağzının tadını bilmeğe ve baharda ne yenir, yazın ne yenir, kırda ne yenir, salonda ne yenir öğrenmeğe başladı.

Baharda, yazda ne yenirse yensin, fakat benim için bu mevsimde, yani güz mevsiminde en güzel yiyecek, bir ağaç altına, yahut bir deniz kenarına çekilip has ekmek, taze tulum peyniri ve kınalı yapıncak üzümü ile kendi kendine bir öğle ziyafeti çekmektir.

Meselâ Beylerbeyi iskelesinin şamatasız kahve bahçelerinde öğle vakti bu has ekmek, taze tulum peyniri ve yapıncak üzüm ziyafeti bu mevsimde öyle hoş kaçar ki, insanın yedikçe yiyeceği gelir.. Kapalı çarşıdaki lokantada, Sirkecideki kebapçı, Beyoğlundaki yarı aşçıda bir dilim ekmekle bir tabak eti ve yarım tabak pilâvı zorla yiyenler şimdi Beylerbeyi iskelesinin serin yosun kokulu ve üzerleri tenteli ve şamatasız kahve bahçelerinde, bir oturuşta yarım kilo ekmekle iki yüz elli gram tulum peynirini üç dört salkım kınalı yapıncakla ferah ferah siler süpürür ve sonra:

— Daha da var mı?

Der.. Yalnız Beylerbeyi iskelesi mi ya? Şimdi Kandilli de öyledir. Hisar da, Kanlıca da, Paşabahçe de.... Boğazın zaten durğun, solgun, sessiz Anadolu kıyıları, hele şimdi eylül ortalarında, bizim gibi yorgun ve durgunlar için ne kadar sargınıdır. (Caziptir) Şimdi biri çıksa da bana dese ki:

— Dile benden ne dilersin?

Ben de ona derim ki:

— Bu saydığım iskelelerden birinin serin, yosun kokulu ve şamatasız kahve bahçelerinden birinde dört başı mamur bir has ekmek, taze tulum peyniri ve kınalı yapıncak ziyafeti dilerim!

(Urumeli kebabı) denilen kınalı yapıncağın, oldukça iyileri - ne rasgeliyorsak ta, bilmem, İstanbulda şimdi benim o dediğim tereyağ kokulu, kaymak gibi tulum peynirleri var mı?

Geçen akşam Balıkpazarından en iyisi ve en yağlısı diye biraz aldım, bir de eve getirip baktım ki, halis çökelek oğlu çökelek!

Fakat, siz o çökeleğin tadını şu toramanlardan sorun! Mahalle aralarında hiç durup dinlenmeden, koşup atlıyan, hoplayıp zıplıyan bu külhanilerin saatte bir karınları zil çalmıya başladıkça anneleri ellerine bir dilim ekmekle o çökelekten tutuşturdular mıydı alimallah onu kaymaklı, pasta gibi lâhzede gövdeye indirir ve gene koşa, atlıya, hoplıya, zıplıya lâhzede eritiverirler.

İşte! Pastırma yazından açtık, tulum peynirinde karar kıldık... Bir daha sefere de belki yaprak dökümünden tutturur da tarhana çorbasında mola veririz!...

Osman Cemal

mahalle aralarında çocuklar

HABER'in büyük bağ eğlencesi

21 Eylül cuma günü

Okuyucularımız nasıl iştirâk edebilecekler?

Gazetemizin okuyucuları için Topkapı haricinde Remzi Beyin Amerikan Nümune bağında tertip ettiği büyük bağ eğlenceleri bu ayın 21 inci cuma günü yapılacaktır.

Bütün İstanbul okuyucularımızdan eğlencemize iştirak etmek istiyenler aşağıda yazılı şekilde hareket ederek birkaç gün sonra ilân edeceğimiz günden itibaren, davetiyeleri idarehanemizden alabileceklerdir.

İştirak şartları şunlardır:

1 — Daimî okuyucu kartımızı hamil bulunanlar, bize gösterecekleri daimî kuponlarımızla alacakları davetiyelerle..

2 — Daimî okuyucularımız yanlarında en çok (8) davetli bulundurabilirler. Ancak bu davetliler ayrıca (32) kuruş mukabilinde numaraları idarehanemizde mazbut 8 HABER kuponu alacaklardır.

3 — Son bir aylık kuponlarla iştirak etmek istiyen okuyucularımız, gene numaraları idarehanemizde mazbut (40) kuruş mukabilinde 10 HABER kuponu alacaklardır.

4 — Gazetemiz okuyucusu olup ta şimdiye kadar hiç kupon toplamamış bulunanlar da (80) kuruş mukabilinde idarehanemizden tedarik edecekleri 20 kuponla davetiyeleri alabilirler.

Eğlencemizin çok samimî olacağından hiç şüphe etmiyoruz.

Davetlilerimize davetiyeleri tevzi edilirken ayrıca bağda parasız üzüm yiyebilmeleri için kartlar verilecektir.

Her okuyucumuz bunlarla üzüm yiyebilecektir.

Eğlencemizin yapılacağı bağ Topkapıdan yaya olarak azamî beş dakika mesafededir. Kendilerini Topkapıdan bağa götürebilmek için nakil vasıtaları teminine çalışıyoruz. Bağda incesaz, caz bulunacaktır.

Okuyucularımızın azamî istirahatlarını temin için bütün tedbirler alınmıştır.

Bağda, çocuklar için salıncak ve büfe mevcuttur.

Rıhtım şirketinde tasfiye

Hükûmete intikali takarrür eden rıhtım şirketinde tasfiye muamelâtına başlanmıştır. Şirkette bulunan ecnebi memurlardan on kişiden vazifelerinden ayrılmışlardır.

Komiserlik, şirket muamelât ve mevcudatın tadat ve kontrolü ile meşguldür.

Rıhtım şirketi müdürü bu ay nihayetinde Ankaraya gidecek ve adliye vekili Saraç oğlu Şükrü Beyle Gölcükte ana hatları üzerinde uyuşulan ve parafe edilen mukavelenin teferrüatını müzakere edecektir.

Maslakta bir gece kavgası

(Baş tarafı 1 incide)

fasla başlamışlardır. Bir aralık İsmail Nazmi efendinin arkadaşlarından Sami efendi çalgıcılara:

— Yalnız benim ol şarkısını söyleyin demiştir. Buna Şükrü efendinin grupunda oturanlardan birkaçı itiraz etmiş, "Ömrüm artar,, şarkısının daha evvel söylenmesini istemişlerdir. İsmail Nazmi Efendinin arkadaşı çalgıcıların kendi gruplarına ait olduğunu ve kendileri ne emrederse onu çalacağını söyleyince iki grup arasında şiddetli bir münakaşa başlamış, biraz sonra da havagazi ve lâmbalar sönmüş, sandalyeler havaya fırlamıştır. İki grupun biribirine girdiğini gören gazinocu hemen Zincirlikuyu ve Maslak jandarma karakollarını haberdar etmiştir. Jandarmalar hemen vak'a yerine gelmişler ve kavgacıların bir kısmını yakalamışlardır. Bu sırada İsmail Nazmi efendinin yerde kanlar içinde baygın vattığı görülmüş, hemen Şişli Etfal hastanesine kaldırılmıştır. İsmail Nazmi efendi polise verdiği ifadede :

— Beni seyrüsefer memuru vurdu, demiştir. Halbuki vak'a yerinde kanlı bir sustalı bulunmuş, tahkikat yapılınca bunun bir şoföre ait olduğu anlaşılmıştır. Jandarma ve zabıta tahkikata devam etmektedir.

İngilizler bir tahkik heyeti istiyorlar

(Baş tarafı 1 incide)

temayül yalnız amele fırkasında değil, liberal, hatta muhafazakâr partilerde de görülmektedir. Hükûmete, böyle bir tahkik komitesinin teşkili için ısrar edilecektir.

Halkın da dinliyebileceği bir isticvap tribünü teşkil etmek düşünülmektedir.

Şimdiye kadar Amerikada yapılan tahkikat, İngiltere müessese-lerinin de "Rüşvet üzerine müesses,, bir işle uğraştığı neticesini meydana koymuş ve bu henüz tekzip edilmemiştir.

İngiltere hükûmetinin böyle bir teklifi nasıl karşılıyacğı belli olmamakla beraber Deyli Herald gazetesi, reddedildiği takdirde halkın kendi hükmünü vermiş olacağını yazmaktadır.

Mihailof

(Baş tarafı 1 incide)

tır. Makedonya komitesi reisinin Türkiyeye kaçtığı, Sofyada, ancak dün duyulmuştur. Sofyadan gelen malûmata göre Mihailof Kırklarelinde hükûmetimiz tarafından nezaretimiz altına alınmıştır.

İvan Mihailofun Bulgaristana iade edilip edilmiyeceği meselesine gelince; hükûmetimizle Bulgaristan arasında mücrimleri iade mukavelesi mevcuttur. Fakat beynelmilel kaideler mucibince siyasî mücrimlerin iadesi mevzuu bahsolamaz. Bu itibarla Mihailofun iade edilip edilmemesi meselesi kendisinin siyasî mücrim sayılıp sayılmamasına bağlıdır. Mihailof siyasî mücrim addedildiği takdirde Bulgaristana iadesine imkân yoktur.

Edirne, 14 (Hususî) — Trakya Umumî Müfettişi İbrahim Tali Bey Kırklareline gitti.

Her parçası ayrı bir heyecanla okunacak macera, kıskançlık, kuvvet, aşk ve seyahat romanı

ASLANLI HÜKÜMDAR

SÜLEYMANIN OĞLU

Tefrika No. 35

Yazan: *Rıza Şekip*

Hergülün yılanın çenberinden kurtulmak için yaptığı hamleler boşuna gidiyordu. Yalnız, meydanda kalan sağ kolunun kuvvetiyle yılana karşı koymağa çalışıyordu.

Yılan bütün dehşetle, adelelerini çatırdatarak sıkıyordu. Hergül, yılanın kendi arkasında kalan başını sağ eliyle yakalamağa çalışıyor, fakat muvaffak olamıyordu.

Süleyman yılanla beraber, yerde yuvarlanan Hergüle yaklaştı. bu yaklaşıştan kuşkulanan hayvan, azametli başını Süleymana çevirdi. Hergül işte bu çevrilişten istifade ederek, başı avucunun dışında kalmak üzere yakaladı. İkide birde, dışarıya uğrayan çatal dili, tekrar göründü ve dişleri arasından keskin bir ıslık bıraktı.

Hergül, hayvanın kendisinden biran bile ayrılmıyan gözlerinin korkunçluğu karşısında irkiliyordu.

Süleymana boğuk bir sesle:

— Tabancanı beynine boşalt, diye bağırdı.

Süleyman filhakika daha evvel den tabancasını kullanmağa karar vermişti. Fakat çıkacak kurşunun muhakkak surette, Hergülü yaralıyacağında ve belki de öldüreceğinde hiç şüphe yoktu.

Burada tabancadan ziyade bıcak kullanmanın daha akıl kârı olduğunu kestirdiği için onu çıkardı. Ve Blanşa da:

— Blanş sen de yardım et, diye seslendi.

Süleyman, keskin bıçağını önce hayvanın vücudundan geçirdi. Fakat kesmek kolay olmamıştı. Neden sonra hayvanın vücudu ikiye ayrıldı. Buna rağmen hâlâ çenberini gevşetmiyordu.

Hergül, zaten avucu içinde, kalınlığı yüzünden müşkülâtla muhafaza ettiği başını, hayvanın şiddetli bir silkinmesiyle bırakmak mecburiyetinde kaldı. Yılan, yuvasından kurtulmuş bir zenberek gibi boşaldı ve bu boşalışla Süleymana çarpması bir oldu. Yılanın kuyruk kısmı, Hergülü sarmakta devam ettiği halde, yarı yukarısı Süleymanla uğraşmağa karar vermiş gibiydi.

Yarım saatten aşkın bir mücadelede üçü de baygın düştüler, fakat yılan da ikiye bölünmüş ve başı ezilmiş olduğu halde yerde upuzun yatıyordu.

Hergül tamamile kendinden geçmişti.

Bu müthiş ve korkunç çarpışma, onun kahramanlığından eser bırakmamıştı.

Neden sonra Süleyman kendisine geldi. Heyecandan yüzü sapsarı kesilen Blanşa yaklaştı ve onun ayağa kalkmasına yardım etti.

Daha sonra da yardımını Hergüle sarfetti. Üçü de bir tek kelime söyliyebilecek halde değillerdi.

Nihayet Süleyman:

— Alfret yılan bir yerini ısırmadı ya!...

— Hayır.. Senin?.

— Hayır.. Hayvanı taşlamamış olsaydın başımıza bu tehlike gelmiyecekti. Söz dinlemedin..

Hergül cevap vermiyordu.

Balnş:

— Haydi Süleyman, vakit kaybetmeden yürüyelim.. Şimdi nerdeyse, güneş çekilecek.. Gece vakti bu ormanda yol bulmamıza imkân yoktur.

— Evet yürüyelim!

Üçü de konuşmadan yürüdüler. Orman gittikçe sıklaşıyor, gittikçe yürümek imkânsızlaşıyordu.

. . . . . .

Uzakta, düzlükte, üzerleri mantara benziyen şöyle bir yüz kadar kulübe görmüşlerdi.

Süleyman, bu çok uzaktan görünen kulübelere yaklaşmazdan evvel, bunların hangi kabileye ait olduğunu anlamak lüzumunu duymuştu.

Etraf, sık ve yüksek ağaçlar yüzünden birdenbire kararmıştı. Zemini kaplıyan sık ve yolsuz çalılardan da kolayca yürümek kabil olmuyordu.

Arkadan gelen Blanşın oldukça yüksek sesle:

— Süleyman!.. Süleyman! dediği duyuldu.

Blanş yeni bir felâketle mi karşılaşmıştı?.

Süleyman, bu sese, süratle koştu..

Neredeydi?.

Bütün dikkatine rağmen kimseyi görmüyordu. Blanşın, böyle birdenbire ortadan kaybolması pek hayra yorulamazdı. Karanlığı delmek istiyen bir bakışla tekrar etrafı taradı. Gölgelere dikkatle baktı.

(Devamı var)

Şehir meclisi

(Baş tarafı 1 incide)

buçukta vali ve belediye reisi Muhiddin beyin reisliği altında toplanmıştır. Muhiddin bey celseyi açtıktan sonra içtimaın sebebini söylemiş ve bu müddetin tayinini istemiştir. Azadan Nakiye H. söz alarak dört sene evvelki intihapta, intihap encümenlerinde çalışmış bu sefer de ayni vazifeye ayrılmış bir arkadaş sıfatile ve tecrübesine istinaden bir teklifte bulunacağını söylemiş ve demiştir ki:

"— İntihap günü, kanunen bir gündür. Bu günü, Teşrinievvelin birinci günü olarak tayin edelim.. Kanun, bu müddetin uzatılması hakkını da meclise vermiştir. Kanunî müddet olan bir güne on bir gün daha ilâve edersek, on iki gün eder. İntihabın bu müddet içinde biteceğine kaniim. İntihabın, Teşrinievvelin on ikinci günü bitirilmesini ve rev atılmasının da saat 21 e kadar kabulünü teklif ederim.,,

Nakiye Hanımın bu sözleri muvafık sesleriyle karşılanmış, önümüzdeki belediye intihabının bu şekilde başlayıp bitimi kabul edilmiştir.

Vali ve belediye reisi Muhiddin Bey içtima mevzuunun böyle bitmesi üzerine ruznamede konuşulacak başka şey kalmadığını, fakat celsenin kapatılması için zaptın da yapılıp okunması lâzım geldiğini söylemiştir.

Zabıt ve muamelât şubesi müdürü Zühtü Bey hemen zaptı hazırlamış ve okunmuştur.

Azadan İsmail Şevket Bey, zabıt münasebetile söz almış, günün kanunî tarifine göre saat yirmi birde bitemiyeceğini, gece saat yirmi dörde kadar rey verilmesi lâzım geleceğini söylemiştir. Nakiye Hanım, teklifinin on iki gün olarak değil, falan günün falan saatine kadar olduğu cevabını vermiş, kararlaştırılan şeklin değiştirilmesine lüzum görülmemiştir.

Avusturyada Nazi hareketi

(Baş tarafı 1 incide)

pasaportunu haiz oldukları için mahzursuzca Avusturya hududundan içeri girebileceklerdir.

Eski Alman sosyal demokrat fırkası lideri Her Vels'in bütün malları Almanyada hükûmet tarafından müsadere edilmiştir.

Şimdi Pragda bulunan fırka reisinin ayni zamanda Alman tabiiyetinden çıkarıldığını "Deyli Herald,, yazıyor.

* * *

Avusturyanın istiklâlini tehlikeye düşürecek herhangi bir vaziyette, kendisine komşu devletlerin askerî yardımda bulunması için, Cenevrede bir plân hazırlanmaktadır.

Fransa ve İtalya buna daha şimdiden taraftar görünmektedirler. Küçük İtilâf Devletlerinin de bu plânı muvafık bulacaklarını İngiliz gazeteleri yazıyorlar.

Plân şu yoldadır:

"Avusturyanın istiklâline her hangi bir tecavüzde, Çekoslovakya, Yugoslavya ve İtalya bütün kuvvetleriyle yardım edecekler-dir.,,

Vasfi Rıza Bey

Sabahları çıkan bir akşam gazetesi şehir tiyatrosu artistlerinden bazıları ile birlikte Vasfi Rıza Beyin de şehir tiyatrosundan ayrılacağını yazmıştı. Vasfi Rıza Bey bu gazeteye bir mektup göndermiştir. Mektupta diyor ki:

— Bütün önümüzdeki ayda oynıyacağımız ilk operetin muzik provalariyle meşgulüm. Şehir tiyatrosundan ayrılacağım haberi yalandır. Aklımdan bile geçirmediğim gibi, rüyamda bile görmedim.

Bütün feyzimi şehir tiyatrosundan aldım. Beni ondan iki şey ayırır: Ya onu ortadan kaldırırlar, ya beni kovarlar.. Gönül rızasiyle çekilmiyeceğim bir yer varsa o da şehir tiyatrosudur.

Süt Veren Annelere

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Sütünüzü arttırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir. (2246)

Feyziati Liseleri Müdürlüğünden

1 — Kız ve erkekler için ayrı teşkilâta maliktir. Ana, İlk, Orta, Lise sınıflarına leyli, nehari talebe kaydına başlanmıştır.

2 — Kayıt için her gün mektebe veya Yeni postane arkasında Basiret hanında Özyol idarehanesine müracaat edilebilir.

3 — Isteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Arnavutköyünde tramvay caddesinde - Çiftesaraylarda mektebin telefonu: 36.210 - Özyolun telefonu: 24115

Fotoğraf meraklılarına

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotoğraflarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotoğraflar yalnız İstanbulda VAKIT kütüphanesinde satılmaktadır.

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

Sermayesi: 30. 000. 000 Frank

İdare merkezi : İSTANBUL

Türkiyedeki Şubeleri :

İstanbul (Galata ve İstanbul) İzmir.

Samsun . Mersin . Adana

Yunanistandaki Şubeleri :

Selânik . Kavala . Atina . Pire

Bilûmum Banka muameleleri, Kredi mektupları. Cari hesapları küşadı. Esham ve Tahvilât kasalar icarı.

İstanbul Belediyesi İlânları

Keşif bedeli 441 lira 55 kuruş olan Sarıyer Gümüş dere köy mektebi tamiri açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar keşif evrakını görmek ve şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne, münakasaya girmek için de 33,5 liralık teminat makbuzu ile 17/9/934 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. "5187,,

Nafıa Vekâletinden:

Bu dur ve Isparta şube hatları etüt ve aplikasyon ameliyatı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Münakasa 1 Teşrinievvel 1934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Vekâlet Müsteşarlık makamında icra edilecektir.

Taliplerin Ticaret odası ve ehliyeti fenniye vesikaları ve 650 liralık muvakkat teminatlarının Merkez ve Muhasebeciliğine yatırdığına dair o'an makbuz veya Banka teminat mektubu ile birlikte aynı gün ve saatte kamisyonda bulunmaları lâzımdır.

Bu husustaki şartname ve teferruatı (2) lira mukabilinde Malzeme Müdürlüğünden tedarik edilebilir. (5586)

Kadıköy icra dairesinden:

Bir borcun temini istifası zımnında mahçuz olup satılarak para ya çevrilmesi mukarrer bulunan muhtelif cins ev eşyası, 22/9/934 cumartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar Erenköyde açık arttırma ile astılacağından yüzde iki buçuk resmi tellâliye ve ihale pulu müşterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (2547)

İstanbul altıncı icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer muhtelif kadın, erkek ve çocuk kazak ve bulûzları ve fanilâ makineleri 17/9/934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 9 - 10 da Mahmutpaşada Manastır hanında 7 numaralı dükkânda satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (3669)

Hali tasfiyede Feniks Taş ve Hurufat matbaası şirket tasfiye memurluğundan:

Feniks taş ve hurufat matbaası şirketinin tasfiye memurlarından:

Galatada Topçular caddesinde 104 No. da kâin olup mahkeme kararıyle mecburî tasfiye dolayısiyle açık arttırma ile satılığa çıkarılmış olan Feniks taş ve hurufat matbaasının 16 Ağustos ve 1 eylûl tarihlerinde yapılan açık arttırmaları neticesinde verilen bedel haddi lâyıkını bulmamış olduğundan ihale yapılamıyarak pazarlık suretiyle satılmasına karar verilmiştir. Görmek istiyenlerin her gün saat ondan on ikiye ve almak istiyenlerin de pazarlık etmek üzere tasfiye memurlarından Galatada Yüksek kaldırım başında İzmirlioğlu han 2 - 4 No. lu yazıhanede avukat Ahilya Moshos efendinin yazıhanesine müracaatle fiatlarını vermeleri lâzımdır. Kat'î satışın 17 Eylûl 934 pazartesi günü saat 16 da matbaada yapılacağı ilân olunur efendim. (2552)

Yavuz

Kadın ve erkek terzisi atölyesini Yenipostahane karşısında Letafet hanında açtığını muhterem müşterilerine arzeder.

Kimyager HUSAMETTİN

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Bahçekapı Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı

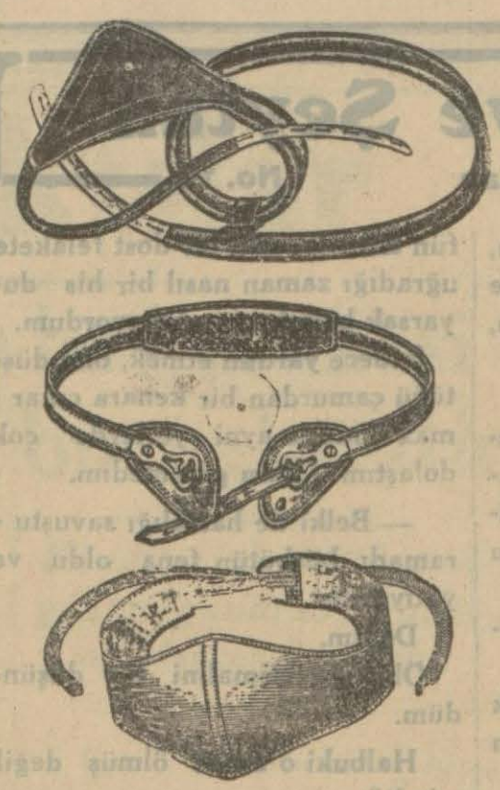

Fenni KASIK BAĞLARI

ölçü üzere en güç fıtık cihazları

Tıbbi KARIN KORSALARI

Mide, Böbrek, Bağırsak ve saire alâkadar olduğunuz cihazın hususi katoloğunu posta ile isteyiniz

A. Kifides: Beyoğlu İstiklâl caddesi Posta sokak No. 1

Satılık Hane

Fatih tramvay durak yeri ile Farih parkı arasında yeni yapılmış tramvay caddesine nezareti, elektrik tertibatını havi üç odal kârgir hane satılıktır. Görmek istiyenler içindekilere müracaat edebilirler.

Fatih Dülgerzade mahallesinde Küçümeydancık numarasız hane

HABER
Akşam Postası

İdarehanesi: İSTANBUL AN KARA CADDESİ

Telgraf Adresi: İSTANBUL HABER
Telefon Yazı: 23872 İdare: 24370

ABONE ŞERAİTİ

	1	3	6	12 aylık
Türkiye:	120	350	660	1250 Krş.
Ecnebi:	150	445	840	1610

İLÂN TARİFESİ

Ticaret ilânlarının satırı 12,50
Resmî ilânlar 10 kuruştur.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
HASAN RASİM
Basıldığı yer: (VAKIT) Matbaası

HABER

El yazısı tahlil kuponu
isim . . . . . .

Göz Hekimi
Dr. Süleyman Şükrü
Babıâli, Ankara caddesi No. 60
Telefon. 22566

AKBA

Ankarada AKBA kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. AKBA kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarınızı gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak AKBA kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaaisı kitapları ve VAKIT'ın neşriyatının Ankarada satış yeri AKBA kitap evleridir.

AKBA Merkezi Telefon 3137
Birinci Şube 1761
İkinci Şube : Saman Pazarı

Ortaköy
Şifa Yurdu

Sahip ve müdürü
Dr. AHMET ASIM

İstanbulun en güzel, en temiz ve en ucuz hususî hastanesidir.

Yatak fiyatları: 2 liradan itibaren. Doğum ve hertürlü kadın ve erkek ameliyatları: 10 günlük ikametle beraber 40 lira.,,

Telefon 42221

Makedonya komitesi reisi türkiyeye iltica etti

HABER

KUPON 256 14-9-1934

Melek ve Şeytan

Yazan: Kadir Can — No. 19

— Acaba ne tarafa gitti? Ah, ya onu bulamazsam!.. Şimdi ne yaparım ben? Onu bulmalıyım, bulmalıyım onu!..

Diye söyleniyordu.

Orta malı bir kadın için bu kadar namuslu olmak gülünçtü. Yanına gittim. Kolundan tuttum. Silkindi, fakat bırakmadım. Ansızın hatırlamış gibi:

— Herhalde bara gitmiştir. Orada bulurum onu!..

Bar, bulunduğum yerden ancak iki yüz adım uzakta idi. Yeniden silkindi, bırakmadım.

— Ben şimdi gelirim, burada bekleyiniz!..

Diyor, hâlâ kurtulmağa çalışıyordu.

— Haydi beraber gidelim, otomobille!..

Dedim. Hemen hemen zorla onu arabanın içine attım.

— Sür, şoför! Alsancak!..

Zehra atıldı:

— Barın önünde dur! Yoksa kendimi atarım aşağı...

Motör homurdandı, otomobil sarsıldı ve gitmeğe başladık.

Bir köşeye çekilmiş, yüzünü caddeye çevirmiş, nefes nefese bir şeyler mırıldanıyordu.

— Gideyim, Ömeri bulmalıyım. Paranızı vermeliyim.. Ah, neden verdiniz onu!.. Bana neden sormadınız? Şimdi ben ne yaparım?

Sesime bir tatlılık vererek dedim ki:

— Canım, neden bu kadar üzülüyorsunuz? Borcunuz olsun! Elbet ödersiniz... Yanına sokuldum, omuzlarından tuttum.

Titriyordu ve sarsılıyordu.

İçin için ağlıyor gibiydi. Zavallıyı göğsüme çekmek, eski bir arkadaş gibi avutmak istedim. Bir kaç saniye için, uysal durdu. Hattâ kendini kollarıma bırakacak sandım.

Fakat birdenbire silkindi:

— Bırakınız beni, rica ederim! Şoför, dur!..

— Nereye gideceksin?

— Şoför, dur diyorum sana, şimdi kendimi dışarı atacağım, şimdi bağıracağım..

Gelenler, geçenler bize bakıyorlardı.

— Delilik yapma, Zehra!.. Seni...

Yerinden fırladı. Şoförün omuzundan yakaladı sarstı. Direksiyon sağa sola oynadı, otomobil ufak bir zıkzak yaptı ve durdu.

Kapıyı açtı.

Yeniden tutmağa, yalvarmaya vakit bulamadım. Dışarı fırladı, geri döndü, gözlerini yüzüme dikti:

— Borcumu unutmıyacağım, ilk fırsatta ödiyeceğim, göreceksiniz ki ben namuslu bir kadınım:..

Dedi.

Acı acı güldü.

Kısık, titrek ve hıçkırıklarla karışan bir sesi vardı.

Mavi robunun geniş ve uzun etekleri, dağınık saçları, rüzgârla savruluyordu. Yan sokaklardan birine saptı, koşar gibi kayboldu.

* * *

Kendimi yokladım. Bu zavallı kadına karşı içimde hiç bir sevgi yoktu. Fakat acıyordum. Tesadüfün tanıttığı eski bir dost felâkete uğradığı zaman nasıl bir his duyarsak ben de onu duyuyordum.

Sadece yardım etmek, onu düştüğü çamurdan bir kenara çıkarmak ümidile ayni yerlerde çok dolaştım. Lâkin göremedim.

— Belki de hastalığı savuşturamadı, büsbütün fena oldu ve yatıyordur.

Dedim.

Ölmesi ihtimalini de düşündüm.

Halbuki o zaten ölmüş değil miydi?...

Yirmi gün kadar sonra idi. Postacı şehir dahilinden gelen taahhütlü bir mektup getirdi.

Açtım. İçinden on liralık bir kâğıt çıktı. Bir de tezkere:

Efendim,

Borcumu ancak şimdi ödiyebiliyorum. Kusura bakmayınız.

Z...

* * *

Aradan 4 uzun yıl geçti. Herşey ve herkes unutulmuş gibiydi, yalnız kızıl elbisesi derisine yapışmış gibi duran şeytan, vakit vakit hayalimde canlanıyor; irişilmesi kabil olmıyan parlak bir hulya gibi kalbime ağrı döküyordu.

Lâkin ümit olmayınca, o da yavaş yavaş silinir gibi oldu.

O sırada ortağım bana kız kardeşini vermek istiyordu. Onu görmüştüm; oldukça güzel ve sevimliydi. Zaten ne olursa olsun bir yuva kurmak ihtiyacını duyuyordum.

Ortağım:

— Çok hoşuma gidiyorsun. Kardeş gibi geçiniyoruz. Birbirimize daha yakın olmak, benim için başlı başına bir kaaznçtır. Sen de eminim ki bu işten zarar görmez, mes'ut olursun..

Diyordu.

Doğrusu benim de ondan şikâyetim yoktu. Namuslu, terbiyeli, candan ve sevimli bir arkadaştı.

Düşündüm ve söz verdim. Çabucak nişanlandık.

Düğün hazırlıkları için İstanbula gittim.

İşte bu gidiş, hayatımı o zamana kadar hiç ummadığım bir yola sürükledi.

* * *

İşlerimi bitirmiş, dönmek üzere idim. Bir akşam "Tunel,, e bindim, Beyoğluna çıktım.

Saat onu geçiyordu.

Caddeden lüks otomobiller geçiyordu, iki taraftaki yaya kaldırımını belki dünyanın en güzel kadın ve erkekleri doldurmuştu. Kol kola, birbirine yapışmış gibi yürüyen çiftler, cıvıl cıvıl konuşarak hızlı hızlı giden genç kızlar, ağır ağır gezinen bazı yabancı erkekler vardı. Burada hayat, taşkın bir ışık ve neşe ile sarhoş gibiydi. Bu saatte dünyanın her tarafında sefaletten inliyen milyonları, mezar sessizliğine ve karanlığa bürünen zavallı kasaba ve köyleri hatırmamak mümkün değildi.

(Devamı var)

Geçenlerde Londra şehrinde büyük bir radyo sergisi açıldı. Radyonun ne derece tarakki ettiğini bariz bir şekilde gösteren bu sergide en son model yeni radyo makineleri teşhir edildi. Resimlerimiz bu sergiye aittir. Solda, üstteki büyük resim serginin umumî görünüşüdür. Sağda, üstte büyük bir radyo makinesi, onun altında abajur şeklinde diğer bir radyo görülüyor. En altta, soldaki resim çok küçük bir radyo makinesini gösteriyor.

ESNAF VE IŞÇI

Berberler tatil istiyor

"Belediye cuma ruhsatiyesi varidatına tama, etmez!,,

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Karakol caddesinde perükâr Bekir Sıtkı bey, berberlerin hayatından ve maruz kaldıkları sıkıntıdan bahseden bir yazı yazıp bize göndermiştir. Bu yazının diğer kısımlarından, sonra istifade edeceğiz.. Bugünkü nüshamızda, sade, umum berberlerin şikâyetine ve temennisine pek yaklaşan kısmını alıyoruz:

Jilet taammüm ettikten sonra berberlerin hali fenalaşmıştır. Buna karşılık, "kadınlar da berberlere devama başladı!,, deniyor. Halbuki, onların saç kesmelerinden ancak işlek yerdeki dükkânlar istifade ediyor. Umumiyet itibariyle diğer perükârlar çok fena şerait içinde geçinmektedirler.

Pek sıkıntıda olmamıza rağmen, ne cumamız, pazarımız, ne de bayramımız vardır. Bütün halk gezerken, biz zavallılar, sanki zengin olackmışız gibi, geceyi gündüze katarak, iş olsun, olmasın, gece yarılarına kadar, yekdiğerimizle rekabet dolayısiyle dükkânın dört duvarını bekleriz. Bundan yalnız elektrik şirketi istifade etmektedir. Ne yazın güzel günlerinden, ne de aile saadetinden kâm almaktayız. Küçük çocuklarımız bile vaziyetimizin fenalığını anlamakta, mesleğimize lânet etmektedir.

Şimdi, bütün sanatkârlar hafta tatillerinden istifade ettikleri halde, bizler bundan mahrum kaldık.

Biz de azıcık nefes almak, cuma günleri, çoluk çocuğumuzla, peynir ekmeğimizle bir kır gezintisi yapmak isteriz. Bu ihtiyaçlarımızı cemiyetimiz nazarı itibara almadığı için vali ve belediye reisi Muhiddin Beye müracaat ediyoruz. Cuma tatilimiz kabul edildiği takdirde cuma kâğıtlarından alınacak varidatın eksileceği düşünülüyorsa, bütün meslekdaşlarım namına söylerim, bu kâğıtların ücretini vermekle beraber, cumaları gene açmağa razıyız. Elverir ki, aşağıdaki şartlara riayet edilsin:

1 — Perşembeden maada geceler de, bütün dükkânlar gibi saat yedide kapatalım.

2 — Cuma günleri saat on ikide kapatalım.

3 — Bütün ihtiyaçlarımızla doğrudan doğruya belediye meşgul olsun.

4 — Belediye, tatil esnasında gizli çalışanları kontrol edip cezalandırsın.

Balkan belediyeleri bile oradaki esnafın hayatını tanzim etmiş, berberlere teneffüs etmek, rahatlamak imkânını vermiştir. Türk milleti, bütün diğer milletlere takaddüm ederken, elbette bizim de bu işi başarmamız lâzımdır.

Bütün esnaf ve bütün işçiler!

Meslek ve hayat şartlarınızı düzeltmek için nelere ihtiyacınız varsa, bize yazın, sütunlarımız, emrinize açıktır. Fotoğraflarınızı da yollayın.

Marangozlar cemiyeti bir satış merkezi açmalıdır!

Halil Bey

Mahmut paşa cami avlusunda 17 numaralı dükkânda marangoz Halil B. ne diyor:

"Bizim bir cemiyetimiz vardır. Fakat çok şükür henüz faydasını görmedik. Cemiyet iyi para almasını bilir.. Bizim burada bütün ömrümüz tüccarın hesabına çalışmakla geçer!...

Marangozlarda sermaye kalmamıştır. Bunu bilen tüccar mütemadiyen bizim dalımıza basıyor. 100 liralık bir işi 80 liraya alır. Bir vermiyoruz, iki vermiyoruz. Nihayet vermeğe mecbur oluyoruz. Bu yüzden işlerin kıymeti düştü, gündelikler indi.

Bu vaziyet karşısında san'atımız maalesef ölmüştür. Artık canlanamazdı... Zaten bizim işimiz fantezi bir iştir... Eğer cemiyet büyük bir satış merkezi açsa da yaptığımız işleri orada teşhir etse, işte o zaman tüccar bizden, biz de tüccardan kurtulurduk...

Süreyya paşa fabrikası işçileri

İki büyük sayıfalık bir mektupla bize müracaat ederek bazı mühim noktalara temas eden Süreyya Paşa fabrikası dokumacılarına:

Verdiğiniz izahat pek yakında gazetemizde yer bulacaktır.